
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

**ИЗВЕШТАЈ
О
САМОВРЕДНОВАЊУ**

Ниш, јун 2008

САДРЖАЈ:

УВОД

1. Поступак самовредновања
  - 1.1. Субјекти поступка самовредновања
  - 1.2. Опис поступка самовредновања
2. Методологија

Први део

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

1. Преглед историјског развоја
2. Сумарни приказ актуелног стања
3. Мисија и визија Факултета

Други део

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

1. Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета
2. Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
3. Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета
4. Стандард 4: Квалитет студијског програма
5. Стандард 5: Квалитет наставног процеса
6. Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
7. Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника
8. Стандард 8: Квалитет студената
9. Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
10. Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
11. Стандард 11: Квалитет простора и опреме
12. Стандард 12: Финансирање
13. Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета
14. Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Трећи део

ПРИЛОЗИ

1. Списак прилога
2. Прилози

На основу члана 17. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 76/05), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање („Службени гласник РС“ број 106/06), члана 173. Статута Факултета, број 268/1-01, од 03.06.2008. године, Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета Универзитета у Нишу, број 264/1-2, усвојен на седници Наставно-научног већа 11.06.2008. године, и Правилника о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета Филозофског факултета у Нишу, број 217/1-4, усвојен на седници Наставно-научног већа 14.05.2008. године, на предлог Комисије за самоевалуацију, Наставно-научно веће Факултета, на седници одржаној 25.06.2008. године, усвојило је

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

УВОД

1. Поступак самовредновања

У току припрема за акредитацију, Филозофски факултет Универзитета у Нишу спровео је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета предвиђених Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање („Сл. гласник РС“, 106/2006) и Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета Филозофског факултета у Нишу (Наставно-научно веће од 19.12.2007. бр. 470/1-2).

Извештај о самовредновању пружа неопходне информације о свим аспектима квалитета и оцену испуњености услова за акредитацију. Његов циљ је да помогне у отклањању уочених слабости и допринесе унапређењу квалитета.

1.1. Субјекти поступка самовредновања

У поступку самовредновања учествовали су бројни органи и тела Факултета. Поступком је управљала Комисија за самоевалуацију коју чине представници наставног и ненаставног особља: четири члана из реда наставника, један члан из реда ненаставног особља и два студента. Чланове Комисије именовоа је Декан Решењем број 243/1-01 од 21.05. 2008.

Прикупљање и анализа података поверени су Комисији за контролу квалитета, која има укупно тринаест чланова, и то: продекана за наставу, као председника, и осам чланова из реда наставног особља, два члана из реда ненаставног особља и два студента. Чланове Комисије именовало је Наставно-научно веће.

У прикупљању података учествовали су сви департмани и службе Факултета. Послове статистичке обраде података обавила је Комисији за контролу квалитета уз помоћ запослених у Рачунарско-информационом центру Факултета.

Текст Нацрта извештаја о самовредновању припремила је Комисија за самоевалуацију.

1.2. Опис поступка самовредновања

Поступак самовредновања спроведен је у складу са Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета Филозофског факултета у Нишу (Наставно-научно веће од 19.12.2007. бр. 470/1-2) и са Правилником о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета (бр. 217/1-4 од 14. 05. 2008.).

Комисија за самовредновање је, на седници од 17. марта 2007. године, утврдила план самовредновања, којим су дефинисани: циљеви самовредновања, субјекти самовредновања, њихова одговорност и задужења, методологија прикупљања података, одговорност и задужења и временска динамика.

Поступак самовредновања спроведен је у пет фаза, у периоду 17.03.2007. – 01.06.2008. године.

Комисија за контролу квалитета утврдила је: начин прикупљања података, списак извора података, инструменте за прикупљање података (методологија анкетања, време анкетања, садржина анкетних упитника, индикаторе квалитета, репрезентативни узорак и др.). Затим је спроведен поступак анкетања и други поступци за прикупљање података, извршена је обрада и анализа података и припремљени су извештаји о резултатима спроведених поступака за прикупљање података: Извештај о анкетању студената, Извештај о анкетању наставног особља, Извештај о анкетању ненаставног особља, као и Извештај о анкетању послодаваца. Извештаји о анкетању студената, Извештај о анкетању наставних радника и Извештај о анкетању ненаставних радника размотрени су на Колегијуму факултета и достављени Комисији за самоевалуацију. Комисија за самоевалуацију, на седници од 06.06.2008. године, размотрила је извештаје и утврдила предлог мера за унапређење квалитета.

У завршној фази, на основу свих расположивих података, анализа и предлога, Комисија за самоевалуацију припремила је нацрт извештаја о самовредновању. На заједничком састанку чланова Комисије, декана и продекана Факултета, одржаном 16.06.2008. године, вођена је дискусија о нацрту. У нацрт извештаја интегрисани су предлози изнети током дискусије и прослеђени на усвајање Наставно-научном већу које их је и усвојило на седници 25.06.2008. године.

2. Методологија

У поступку самовредновања коришћени су разноврсни извори и методе за прикупљање података, примерени овом типу истраживања: анализа службене документације, дискусије у оквиру комисија, анкетање и др. Самовредновање је засновано на холистичком приступу, при чему су вршене разноврсне квантитативне и квалитативне анализе. Примењена методологија омогућила је да се из различитих перспектива сагледа квалитет студијских програма и наставног процеса, исходи учења, услови рада студената, наставника и сарадника, рад факултетских служби и др., и на тај начин стекне целовит и објективни увид у све области квалитета. Једна од кључних метода за прикупљање података била је анкетање студената и других релевантних група испитаника (наставно и ненаставно особље, некадашњи студенти и послодавци). Непосредни циљ анкетања био је да се испита како поједине групе испитаника перцепирају квалитет студија, наставе, услове студирања и рада на Факултету, како би се тачно и објективно проценио квалитет рада и утврдило у којим сегментима делатности квалитет рада није на задовољавајућем нивоу, као и да се пројектују адекватне мере и активности у циљу превазилажења уочених слабости. Анкетање је део новоуспостављеног институционалног система управљања квалитетом, који би требало да обезбеди: унапређивање рада Факултета у свим областима обезбеђења квалитета, развијање културе квалитета, као и мотивисање свих запослених за веће лично залагање и поштовање утврђених стандарда квалитета. Анкетање је спроведено у мају месецу 2008. године, на основу одлуке Комисије за контролу квалитета. Поступак анкетања студената спроведен је према одредбама Правилника о студентском вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу и у складу са упутством за анкетање студената, обраду, коришћење и презентовање података шк. 2007/2008.. Овим упутством предвиђене су стриктне процедуре у погледу припреме и руковања

анкетним материјалом, обраде података, припреме извештаја и начина презентовања прикупљених података. У складу са правилима о анкетања, Комисија за контролу квалитета утврдила је методологију анкетања, време анкетања, садржину анкетних упитника, индикаторе квалитета, као и репрезентативни узорак. Анкетање је спровела Комисија за контролу квалитета. За уношење и обраду података одређено је стручно лице, које је у Рачунском центру Факултета, уз подршку особља Центра обрадио прикупљене податке. Тако унети подаци су обрађени помоћу SPSS програмског пакета. Комисија за контролу квалитета припремила је појединачне извештаје о резултатима анкетања за сваку групу испитаника и доставила их Декану, Колегујуму, свим департаментама и Комисији за самоевалуацију. У прикупљању података о успеху студената на испитима и у студирању коришћене су базе података из службене евиденције коју води Служба за наставу и студентска питања. Обрада и презентација података вршена је према методолошким упутствима Комисије за контролу квалитета.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе:

Филозофски факултет у Нишу
Адреса: **Тирила и Методија бр. 2**
Web адреса: www.filfak.ni.ac.yu
E-mail: info@filfak.ni.ac.yu

Образовно-научно поље: Друштвено-хуманистичке науке

Филозофски факултет у Нишу (у даљем тексту: Факултет) је самостална високошколска образовно-научна установа са својством правног лица, у саставу Универзитета у Нишу, са правима и обавезама које му припадају на основу Закона и Статута. Факултет је матичан за следеће уже научне области: филозофија; историја; социологија; психологија; педагогија; српска и компаративна књижевност; српски језик; англистичка лингвистика; англоамеричка књижевност и култура; русистичка лингвистика; руска књижевност и култура; новинарство; комуникологија; политикологија, информатика. Факултет је регистрован код Трговинског суда у Нишу. Матични број јединственог регистра је 07174730.

1. Историјска ретроспектива

Филозофски факултет у Нишу представља јавну образовну установу која се бави наставнонаучном, научноистраживачком и издавачком делатношћу, и која својим јавним деловањем непосредно утиче на развој и демократизацију друштва. Основан је 1971. године (Одлуком Савета Универзитета у Нишу о оснивању Филозофског факултета у Нишу, број 292/ 71 од 12.02. 1971.године) као академска јединица Универзитета у Нишу, са доста сложеном академском структуром која обухвата научне и образовне програме из друштвених, хуманистичких и природних наука. Унутрашња организација Факултета одржала се до октобра 1999. године када су се Одсек за физичку културу и три одсека за природне науке развила у независне институције. То је омогућило трансформацију матичног факултета у интегрисану академску јединицу. Године 2001. обележена је тридесета годишњица Факултета са новим образовним и научним изгледом, суштински фокусираним на филолошко-филозофске дисциплине, допуњеним Одсеком за уметност, који ће прерасти у независни факултет 2003. године. Након последње промене структуре, Филозофски факултет обухвата десет департмана, који функционишу као организационе јединице кроз које се образовне и истраживачке теме доводе у везу са главним пољем студија. Филозофски факултет обухвата десет департмана који јасно показују наша главна интересовања: Филозофија, Историја, Социологија, Психологија, Педагогија, Српски језик, Српска и компаративна књижевност, Енглески језик и књижевност, Руски језик и књижевност, Новинарство. До сада је на овом факултету дипломирало 5562 студента. Одбрањено је 185 магистарских радова и 129 докторских дисертација.

2. Сумарни приказ актуалног стања

На Факултету се тренутно реализују основне академске студије у трогодишњем (на Департману за психологију) и четворогодишњем трајању (на осталим департманима).

На основним студијама уписан је 2.361 студент: од тога на основним академским студијама 1067. На магистарским студијама укупно је 52 студента. Израду докторске дисертације пријавило је 16 доктораната.

Основне студије	Магистарске студије	Докторанти
2.361	52	16

Према новом Статуту Факултета од 03.06.2008. године (бр. 268/1-01), Факултет организује и остварује основне, дипломске академске студије и докторске академске студије. На Факултету се организује научноистраживачки рад у областима друштвено-хуманистичких наука.

Факултет, самостално или у сарадњи са другим организацијама, обавља основна, примењена и развојна истраживања у циљу развоја образовне делатности и публикује резултате научног рада.

На Факултету је запослено 177 наставника и сарадника у радном односу и по уговору о ангажовању.

Редовни професори	Ванредни професори	Доценти	Асистенти	Асистенти-приправници
-------------------	--------------------	---------	-----------	-----------------------

Сарадници у настави	Лектори	Виши лектори	Наставници страних језика
---------------------	---------	--------------	---------------------------

Ненаставно особље чини укупно 43 стално запослених различитог профила, и то 18 са високом стручном спремом, 3 са вишом стручном спремом, 10 са средњом стручном спремом и 12 помоћних радника са основном школом.

Укупан простор

Зграда Факултета 5.200 квм

Закуп дела зграде ЕТШ Никола Тесла Ниш 2.000 квм

Зграда деканата 170 квм

Службени станови 113 квм

Простор Библиотеке са читаоницама 178 квм

Број рачунара 140

Број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес 52964 укупно.

Од тога:

30397 књига –

7455 монографија

5886 уџбеника

9226 свезака часописа

Факултет сарађује са 10 образовних установа у земљи и иностранству, са којима има склопљене уговоре о сарадњи. Имајући у виду друштвене потребе и своје људске и просторне ресурсе, Факултет се определио да своју образовну делатност остварује кроз основне академске студије, дипломске академске студије и докторске академске студије. Факултет је припремио студијске програме студија, чија ревидирана верзија је усвојена на седници Сената Универзитета у Нишу од 20.05.2008. године. Реализација студијских програма основних академских студија започела је шк. 2006/2007. године.

3. Мисија и визија

Мисија:

Мисија Факултета, која се обезбеђује усвојеном Стратегијом, јесте достизање високих академских стандарда и обезбеђивање стицања знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем. Мисија Филозофског факултета у Нишу је да као референтна

образовно-научна установа у региону организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања и научноистраживачки и стручни рад у областима друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета. Да би остварио своју мисију, Факултет је трајно опредељен да тежи унапређењу квалитета високог образовања, развоју и унапређењу квалитета својих програма и процеса и укључивању Факултета као водеће, врхунске и савремене установе у јединствен европски простор високог образовања.

Визија:

Визија Филозофског факултета у Нишу огледа се у достизању максималног нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, кроз перманентно унапређивање целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане препознатљива, модерна и атрактивна високошколска институција у региону, упоредива са институцијама сличног профила и капацитета, која ужива поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва у целини.

Циљеви:

Циљ израде стратегије обезбеђења квалитета на Факултету јесте остваривање Законом постављених циљева високог образовања и визије даљег развоја високог образовања на Факултету.

Дугорочни циљеви који се остварују спровођењем Стратегије обезбеђења квалитета су:

- континуирано унапређење квалитета високог образовања на Факултету,
- повећање ефикасности студија применом мера за обезбеђење квалитета,
- континуирано унапређење квалитета студијских програма,
- континуирано унапређење квалитета наставе и наставног процеса,
- континуирано унапређење научноистраживачког рада наставног особља,
- континуирано унапређење квалитета простора и опреме,
- континуирано унапређење квалитета управљања и пословођења Факултетом и квалитета ненаставне подршке,
- обезбеђивање значајне улоге студената у процесу обезбеђења и континуираног унапређења квалитета,
- систематско праћење, периодична провера и континуирано унапређење система квалитета на Факултету.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета која је доступна јавности, поштујући традиционалну тежњу за остваривањем високих стандарда квалитета рада. Факултет је привржен вредностима и принципима савременог европског универзитетског образовања, имајући у виду стандарде и смернице Националног савета за високо образовање. Свестан чињенице да је неопходно успостављање институционалног система управљања квалитетом, чије ће функционисање обезбедити континуирано праћење, процену, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима рада Факултета, Филозофски факултет Универзитета у Нишу усвојио је Стратегију обезбеђења управљања квалитетом (број 473/1-2 од 24. 12. 2007. године) у даљем тексту: Стратегија. Овим основним и општим развојним документом у области обезбеђења квалитета, дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области обезбеђења квалитета и субјекти система обезбеђења квалитета, мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета, као и акциони план.

Циљ новоуспостављеног система управљања квалитетом огледа се у обезбеђивању високих стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, ради стварања услова за укључивање Факултета у јединствени европски академски простор и давање доприноса развоју друштвене заједнице у условима опште трансформације друштва. Обезбеђењем и сталним унапређивањем квалитета биће достигнут највиши ниво квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, перманентно унапређење целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане модеран и атрактиван европски факултет, упоредив са истакнутим факултетима у региону сличног профила и капацитета.

У полазним основама, које су садржане у Стратегији, Факултет је преузео одговорност за праћење, унапређивање и развој квалитета рада и изразио је спремност да наставну делатност обавља поштујући високе стандарде квалитета, да се укључи у процес европске интеграције високог образовања и да квалитетом својих услуга обезбеди поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва у целини. Факултет је стратешки опредељен да у свом раду перманентно повезује образовну делатност (преношење знања), научно-истраживачку делатност (производњу знања) и стручну делатност (примену знања).

Усвајањем Стратегије, Факултет се определио да перманентно прати и уважава нове идеје, принципе и трендове у развоју европског високошколског образовања, настојећи да својим квалитетним радом допринесе изградњи друштва знања, одрживом развоју заједнице, развијању концепта доживотног учења и промовисању универзалних вредности и циљева савременог универзитетског образовања. Примена и развој система управљања квалитетом засновани су на проактивном приступу, што подразумева укључивање свих запослених на Факултету, као и пуну партиципацију студената. Усвајањем Стратегије, Факултет се определио за целовит, стабилан, функционалан, ефикасан, флексибилан и у пуној мери транспарентан систем управљања квалитетом, којим ће гарантовати усклађеност квалитета наставног и научно-истраживачког рада са постављеним стандардима. Успостављени систем ће омогућити ефикасно и континуирано праћење, процену, унапређивање и развој квалитета у обављању свих делатности Факултета. Успостављени систем управљања квалитетом је флексибилан, тј. изграђен је на начин који обезбеђује његово несметано прилагођавање и интегрисање у јединствени систем управљања квалитетом на Универзитету у Нишу, који је у процесу изградње, уз уважавање интегративне функције Универзитета и потребе за успостављањем хармоничног система управљања квалитетом на нивоу Универзитета.

Стратегија управљања квалитетом учињена је доступном јавности објављивањем на Интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu. Текст Стратегије, заједно са Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета, налази се на Интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu.

Процена испуњености Стандарда 1 и предлог корективних мера:

Доношењем Стратегије обезбеђења квалитета испуњен је Стандард 1. Сагласно опредељењу дефинисаном у 6. делу Стратегије под насловом „Мере за обезбеђење квалитета“, надлежни органи Филозофског факултета Универзитета у Нишу вршиће преиспитивање и унапређивање Стратегије на крају сваке школске године, на бази стеченог увида у резултате функционисања система управљања квалитетом. Прво преиспитивање Стратегије и њене евентуалне корекције биће извршени октобра 2008. године, чиме ће бити створен ваљан основ за израду акционих планова у области обезбеђења квалитета.

Прилози:

Прилог 1 – Одлука Савета Филозофског факултета у Нишу о усвајању предлога Стратегије обезбеђења квалитета (број 473/1-2) од 24. 12. 2007.

Прилог 2 – Стратегија управљања квалитетом

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

Наставно-научно веће Филозофског факултета, на седници од 11.06.2008. године, усвојило је Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, којим је уређен институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада Факултета, утврђена су подручја обезбеђења квалитета, стандарди за обезбеђење квалитета, тј. минимални ниво квалитета рада, и уређени су поступци за обезбеђење квалитета, што укључује регулисање састава, надлежности, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену, унапређивање и развој квалитета. Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, учињен је доступним јавности објављивањем на Интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu

Процена испуњености Стандарда 2 и предлог корективних мера:

Усвајањем Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета испуњен је Стандард 2.

Правилником су утврђени:

- 1) Стратегија обезбеђења квалитета
- 2) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- 3) Систем обезбеђења квалитета
- 4) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма
- 5) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета наставног процеса
- 6) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника
- 7) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника
- 8) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета студената
- 9) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- 10) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке
- 11) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме
- 12) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета финансирања
- 13) Стандарди и поступци за обезбеђивање активне улоге студената у самовредновању и провери квалитета; и
- 14) Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тиме је успостављен систем обезбеђења и унапређивања квалитета и утврђени су стандарди и поступци за обезбеђење квалитета за сваку област обезбеђења квалитета.

Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета је један од докумената Факултета у области обезбеђења квалитета, чија је примена започела 2008. године. С обзиром на то, потребно је да Комисија за контролу квалитета и остали субјекти система обезбеђења квалитета перманентно прате, сагледавају и евалуирају његову имплементацију, како би се стекао увид у његове практичне ефекте и оценило остваривање планираних циљева. За случај да поједини стандарди и механизми за обезбеђење квалитета не буду верификовани у пракси, потребно је извршити неопходне измене и допуне Правилника. Такође, утврђени стандарди и мере за обезбеђење и унапређивање квалитета биће периодично преиспитивани у циљу њиховог унапређивања, са тенденцијом да се

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

минимални ниво квалитета подиже и да се креирају што ефикасније подстицајне и корективне мере за унапређење квалитета.

Прилози:

Прилог 3 – Одлука Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу о усвајању Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета

Прилог 4 – Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета. Институционални систем обезбеђења квалитета установљен је и регулисан Статутом Филозофског факултета у Нишу (Одлука Савета Факултета о усвајању Статута број 268/1-01 од 03. 06. 2008. године), Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.

Успостављање целовитог институционалног система управљања квалитетом израз је сазнања да традиционални приступи и начини обезбеђења квалитета нису адекватни и транспарентни јер не омогућавају унутрашњу и спољашњу оцену квалитета рада, не обезбеђују интерперсоналну и временску компарацију квалитета рада и не доприносе у пуној мери развоју културе квалитета, развијају свести о важности квалитета и личном доприносу и одговорности за квалитет. Подаци о појединим индикаторима квалитета не прикупљају се систематски, изостаје адекватна интерпретација података, а сами подаци су ретко основ за предузимање академских и административних мера у циљу превазилажења уочених слабости и проблема. У досадашњем периоду, обезбеђење квалитета је традиционално било ослоњено на катедре и превасходно је било производ личних иницијатива појединих наставника и сарадника. Због свега тога, било је неопходно установити целовит и јединствен систем управљања квалитетом, којим ће бити утврђени политика и начин управљања квалитетом, јасни стандарди и мерљиви индикатори квалитета и развијене стандардне процедуре које се примењују у циљу спречавања некавалитетног рада и унапређивања квалитета рада сваког појединца, органа и службе.

Систем обезбеђења квалитета утврђен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисани њихова улога, задаци и надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби Факултета, области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Сагласно општим актима Факултета, субјекти институционалног система обезбеђења квалитета су: Комисија за контролу квалитета и Комисија за самоевалуацију (чл. 3. Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета).

Комисија за контролу квалитета је највиши орган у процесу обезбеђења квалитета, који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима. Комисија има тринаест чланова, и то продекана за наставу, као председника, и осам чланова из реда наставног особља, два члана из реда ненаставног особља и два студента.

У складу са Одлуком Научно-наставног већа (број 217/1-3 од 14. маја 2008.) о усвајању Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, изабрани су чланови Комисије за контролу квалитета из реда наставника и сарадника. Студентски парламент усвојио је предлог за члана Комисије из реда студената, а ненаставни радници су гласањем изабрали свог представника. Према одлуци декана, чланови Комисије су: проф. др Наталија Јовановић, председник, мр Владан Павловић, мр Зоран Димић, Мирослав Пешић, др Бранислав Стевановић, мр Владимир Хедрих, др Снежана Милосављевић Милић, др Драгана Павловић; ненаставно особље: Сандра Ђорђевић, Јелена Николић; студенти: Михаило Илић и Бојана Андрејевић.

Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета дефинисани су улога, задаци и послови наставника, сарадника, студената, органа управљања и пословођења, департмана и других стручних органа и факултетских служби у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу обезбеђено је учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка обезбеђења квалитета. Сагласно чл. 14. Правилника, активна улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се: радом студентских организација и студентских представника у телима Факултета, учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета, периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника, сарадника и факултетских служби путем анкетања, изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Стандарди за обезбеђење квалитета садрже минимални ниво квалитета рада Факултета, којима се обезбеђује остваривање мисије и циљева Факултета. Поступцима за обезбеђење квалитета утврђени су стандардни поступци за праћење и контролу квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера чија примена обезбеђује остваривање стандарда који гарантују задовољавајући ниво квалитета свих сегмената образовног, научноистраживачког и стручног рада Факултета.

Одлуке о формирању Комисије за контролу квалитета и Комисије за самовредновање Факултета, учињени су доступним јавности објављивањем на Интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu

Процена испуњености Стандарда 3 и предлог корективних мера:

Успостављањем институционалног система обезбеђења квалитета, усвајањем одговарајућих општих аката и конституисањем органа, испуњен је Стандард 3.

У циљу остваривања постављених циљева, потребно је да предвиђене процедуре и мере за обезбеђење квалитета буду стриктно примењене, да се брижљиво и систематично прати њихова примена и оцењује да ли се оне успешно спроводе, какви су практични ефекти подстицајних и корективних мера и какав је тренд квалитета у свим областима обезбеђења квалитета. Уколико на основу прикупљених података и остварених увида Комисија за контролу квалитета дође до сазнања да је потребно вршити структуралне или организационе промене, биће покренут поступак за кориговање институционалног система обезбеђења квалитета.

Имплементација система за обезбеђење квалитета вршиће се кроз циклично смењивање самовредновања и акционог планирања по обрасцу: планирање, спровођење, провера, побољшање.

У наредном периоду посебна пажња биће посвећена унапређењу квалитета међу запосленима и студентима путем сталних разговора о квалитету, расправа о начинима побољшања квалитета и сл. Такође, путем одговарајућих мера унапређиваће се институционална подршка наставном и ненаставном особљу ради повећања њихових стручних компетенција, укључујући и одговарајућу едукацију у циљу унапређења знања, способности и вештина за разумевање саме идеје квалитета, начина функционисања система обезбеђења квалитета, као и предузимање мера ради побољшања услова рада и повећања мотивисаности за рад.

Прилози:

Прилог 5 – Одлука Наставно-научног већа о усвајању Предлога Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета

Прилог 6 – Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета

Прилог 7 – Одлука Наставно-научног већа о именовању Комисије за контролу квалитета

Прилог 8 – Одлука о усвајању измена и допуна Статута

Прилог 9 – Статут Факултета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Филозофски факултет у Нишу има вишедеценијско искуство у организацији и остваривању основних и последипломских студија у области друштвено-хуманистичких наука. Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, Факултет је поднео захтев за акредитацију за 20 студијских програма: 9 студијских програма за основне академске студије (од којих 8 студијских програма као четворогодишње студије, и студијски програм основних академских студија психологије као трогодишње студије), 7 студијских програма за дипломске академске студије и 4 студијска програма за докторске академске студије.

Основне академске студије:

- 1) Студијски програм основних академских студија филозофије, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 2) Студијски програм основних академских студија историје, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 3) Студијски програм основних академских студија социологије, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 4) Студијски програм основних академских студија психологије, у трајању од три године (180 ЕСПБ);
- 5) Студијски програм основних академских студија педагогије, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 6) Студијски програм основних академских студија србистике, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 7) Студијски програм основних академских студија англистике, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 8) Студијски програм основних академских студија руског језика и књижевности, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- 9) Студијски програм основних академских студија новинарства, у трајању од четири године (240 ЕСПБ).

Дипломске академске студије:

- 1) Студијски програм дипломских академских студија историје, у трајању од једне године (60 ЕСПБ);
- 2) Студијски програм дипломских академских студија социологије, у трајању од једне године (60 ЕСПБ);
- 3) Студијски програм дипломских академских студија психологије, у трајању од две године (120 ЕСПБ);
- 4) Студијски програм дипломских академских студија педагогије, у трајању од једне године (60 ЕСПБ);
- 5) Студијски програм дипломских академских студија филологије, у трајању од једне године (60 ЕСПБ);
- 6) Студијски програм дипломских академских студија англистике, у трајању од једне године (60 ЕСПБ);
- 7) Студијски програм дипломских академских студија новинарства, у трајању од једне године (60 ЕСПБ).

Докторске академске студије:

- 1) Студијски програм докторских академских студија историје, у трајању од три године (180 ЕСПБ);
- 2) Студијски програм докторских академских студија социологије, у трајању од три године (180 ЕСПБ);
- 3) Студијски програм докторских академских студија психологије, у трајању од три године (180 ЕСПБ);
- 4) Студијски програм докторских академских студија филологије, у трајању од три године (180 ЕСПБ);

Сенат Универзитета у Нишу, својим одлукама од 20.05.2008. године, усвојио је студијске програме Филозофског факултета.

Студијски програми су јавно доступни у Информатору и на интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu.

Студијски програми су пројектовани уз пуно поштовање стандарда Националног савета за високо образовање и резултат су јавне расправе одговарајућих органа на Факултету.

Студијски програми основних и дипломских академских студија

Садржина студијских програма усклађена је са релеватним одредбама Закона о високом образовању и Статута Факултета. Структура и основни елементи студијских програма у складу су са Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа високог образовања, које је донео Национални савет за високо образовање.

На основу анализе предложених студијских програма основних и дипломских академских студија и пратеће документације за акредитацију ових студијских програма, могу се извести следећи закључци:

- Предложени студијски програми основних и дипломских академских студија садрже све елементе утврђене Законом, Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа студија и Статутом Факултета;

- Студијски програми основних и дипломских академских студија научно су утемељени;

- Студијски програми основних и дипломских академских студија у потпуности су усклађени са Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа студија;

- Студијски програми имају јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему;

- У складу са Законом о високом образовању, услови за упис студената на студијске програме утврђени су Статутом Универзитета и Статутом Факултета, одредбама о студијских програма. Статутом Факултета утврђени су садржина и начин полагања пријемног испита, критеријуми за избор пријављених кандидата и начин објављивања ранг листе.

- Услови и поступци који су неопходни за завршетак студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани уводним одредбама студијских програма, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности објављивањем на интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu.

- Циљеви студијских програма, исходи учења, знања и вештине које се његовим савладавањем стичу, јасно су дефинисани и усклађени са основним задацима и циљевима Филозофског факултета;

- Курикулумима студијских програма основних и дипломских академских студија утврђени су: листа и структура обавезних и изборних предмета и њихов опис, распоред по годинама студија, структура и садржај студијског програма у погледу односа опште-академских, научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина, као и радно оптерећење студената мерено ЕСПБ за сваки предмет, у складу са Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа студија;

- Курикулумима студијских програма и силабусима у оквиру програма утврђено је да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита;

- Курикулуми студијских програма основних и дипломских академских студија и силабуси наставних предмета конципирани су тако да подстичу студенте на стваралачки начин размишљања, на индуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе;

- Студијски програми основних и дипломских академских студија усклађени су са савременим светским токовима и стањем науке и струке у друштвенохуманистичкој области и упоредиви су са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа;

- У прилозима су дате структуре студијских програма основних и дипломских академских студија и интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима;

- Анализа структуре и научних компетенција наставног особља Факултета показује да наставно особље има све потребне научне и стручне квалификације за извођење студијских програма основних и дипломских академских студија;

- Степен оптерећења наставника и сарадника у реализацији студијских програма креће се у границама утврђеним Стандардима;

- За извођење студијских програма обезбеђени су одговарајући људски, просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру студијских програма и предвиђеном броју студената;

- Студијски програми омогућавају мобилност наставника и студената;

- Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета предвиђени су стандарди квалитета студијских програма, као и поступци за обезбеђење квалитета.

Одредбама чл. 5. Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета предвиђен је минимални ниво квалитета студијских програма прописивањем 5 стандарда квалитета: 1) јасно опредељени циљеви образовања; 2) политика уписа студената; 3) структура и садржај образовања; 4) методе учења и начини провере знања; 5) квалификације и компетенције студената као крајњих циљева образовања.

Статутом Факултета и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијских програма, као и процедуре за осавремењавање студијских програма.

Учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Комисије за контролу квалитета и Комисије за самовредновање Факултета, као и осталих тела у систему обезбеђења квалитета. Студенти такође оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем научноистраживачког рада студената.

Према чл. 5. део 4.1.5. Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета, квалитет студијских програма процењује се на основу квалитативних и квантитативних показатеља.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета (члан 5, део 4.2) предвиђени су поступци за обезбеђење квалитета студијских програма: 1. редовно праћење и провера циљева, структуре и садржине студијских програма, 2. редовно праћење и провера укупног радног оптерећења студената и радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета, 3. прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета, и 4. осавремењавање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и страних високошколских установа. За праћење, оцењивање и побољшање квалитета студијских програма одговорни су Комисија за контролу квалитета, Наставно-научно веће Факултета и департмани.

Чланом 5 у делу 4.2. Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета предвиђено је да Комисија за контролу квалитета организује редовно и систематско прикупљање и анализу података који пружају увид у квалитативне и квантитативне показатеље квалитета студијских програма.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се анкетирањем студената на студијским програмима које Факултет остварује, као и наставника и сарадника који учествују у реализацији тог програма.

Квантитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се на основу Података Службе за наставу и студентска питања која их презентује у виду годишњег извештаја, као и на основу теста знања састављеног од питања из целокупне материје обухваћене студијским програмима.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета (чл. 5, део 4.2.3.) предвиђено је да на почетку нове школске године Комисија за контролу квалитета прикупља податке о квалитативним и квантитативним показатељима квалитета студијских програма за претходну школску годину и на основу њихове анализе припрема предлог годишњег извештаја, који садржи и предлоге мера за унапређење квалитета студијских програма и предлоге за унапређивање њиховог квалитета. Извештај се доставља департманима који разматрају предлоге извештаја и утврђују мере за унапређење квалитета студијског програма ради обезбеђивања његове упоредивости са сродним студијским програмима на универзитетима у земљи и иностранству. Предлог департмана доставља се Наставно-научном већу Факултета на усвајање. Наставно-научно веће усваја допуне и измене студијских програма у циљу унапређења њиховог квалитета.

Студијски програм докторских студија

Садржина студијског програма докторских студија усклађена је са релеватним одредбама Закона о високом образовању и Статута Факултета. Структура и основни елементи студијских програма у складу су са Стандардима за акредитацију студијских програма трећег нивоа високог образовања, које је донео Национални савет за високо образовање.

Имајући у виду број одбрањених магистарских теза и докторских дисертација, број публикација у међународним часописима са листе ресорног министарства за науку за последњих 10 година, број ангажованих наставника и њихову научну компетенцију, број научноистраживачких пројеката који су реализовани на Универзитету у Нишу и број оних који се тренутно реализују на Факултету, може се констатовати да је Филозофски факултет у Нишу компетентан за извођење докторских студија, чију акредитацију тражи.

На основу анализе предложеног студијског програма докторских студија и пратеће документације за акредитацију овог програма, може се закључити:

- Студијски програм докторских студија садржи све елементе утврђене Законом;
- Студијски програм је научно утемељен;
- Курикулум докторских студија у потпуности је усклађен са Стандардима за акредитацију студијског програма докторских студија;
- Студијски програм докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему;
- Циљ студијског програма докторских студија је јасно дефинисан и усклађен је са основним задацима и циљевима Факултета;
- Курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис;
- Курикулум студијског програма докторских студија садржи докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија;
- Студијски програм докторских студија усклађен је са савременим светским токовима и стањем науке у области друштвено-хуманистичких наука и упоредив је са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;
- Услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђени су Законом о високом образовању, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о докторским студијама и уводним одредбама студијског програма докторских студија.
- Услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани уводним одредбама студијског програма, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности објављивањем на Интернет страници Факултета: www.filfak.ni.ac.yu
- Курикулумом студијског програма докторских студија утврђени су: структура и садржај студијског програма, листа обавезних и изборних предмета и њихов опис, распоред по годинама студија, као и радно оптерећење студената мерено ЕСПБ за сваки предмет и самостални научни и истраживачки рад предвиђен студијским програмом, у складу са Стандардима за акредитацију студијских програма трећег нивоа студија;
- Циљеви студијског програма докторских студија, исходи учења, знања и вештине које се његовим савладавањем стичу, јасно су дефинисани и усклађени су са основним задацима и циљевима Филозофског факултета;
- Курикулумима студијског програма и силабусима у оквиру програма утврђено је да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.
- Докторска дисертација се оцењује на основу њеног научног доприноса. У прилозима је дата структура студијског програма докторских студија и Интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима и докторантима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских студија обезбеђени су одговарајући просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената. Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета предвиђени су стандарди квалитета студијског програма, као и поступци за обезбеђење квалитета. Статутом Факултета и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијског програма, као и процедуре за осавремењавање студијског програма.

Квалитет важећег студијског програма основних академских студија

Реализација студијских програма основних и дипломских академских студија за које је Факултет поднео захтев за акредитацију започео је шк. 2008/2009. На Факултету се тренутно реализује студијски програм основних академских студија, према Наставном плану од 2006/07. године. Како су нови студијски програми припремани имајући у виду (позитивна и негативна) искуства у реализацији постојећег програма основних академских студија, у наставку текста изложени су резултати вредновања важећег програма основних академских студија.

У току припрема за акредитацију, Факултет је, у складу са Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета, спровео анкету, у оквиру које је, поред осталог, процењиван квалитет важећег студијског програма основних академских студија путем анонимног анкетања студената и наставног особља Факултета, као и анкетања послодаваца дипломираних студената Факултета.

Квалитет студијских програма наставници и сарадници Факултета оценили су кроз 6 индикатора, тј. стручних компетенција које би савремени студијски програм требало да развије: 1) ниво стручних теоријских знања студената; 2) ниво атрачних практичних знања студената, 3) ниво оспособљености за рад по завршеним студијама, 4) структура, број предмета и број часова, 5) сврха, циљеви и задаци студијског програма, 6) компетенције дипломираних студената.

Резултати анкетања по наведеним критеријумима на нивоу Факултета су следећи:

- 1) Оцена 3,8485
- 2) Оцена 3,5606
- 3) Оцена 3,7727
- 4) Оцена 3,8507
- 5) Оцена 4,1493
- 6) Оцена 3,9091

Резултати анкетања показују да важећи студијски програми обезбеђују задовољавајући ниво стручних теоријских знања, стручних практичних знања и оспособљености за рад. Такође је задовољавајућа структура студијских програма, број предмета и фонд часова, сврха, циљеви и задаци студијског програма, као и компетенције дипломираних студената.

Квалитет студијских програма послодаваца дипломираних студената Факултета оцењиван је кроз 5 индикатора, тј. стручних компетенција које би савремени студијски програм требало да развије: 1) ниво теоријског знања у струци; 2) ниво практичног знања у струци, 3) ниво организационих вештина, 4) способност за тимски рад, 5) спремност за рад.

Резултати анкетања по наведеним критеријумима на нивоу Факултета су следећи:

- 1) Оцена 4,6349
- 2) Оцена 4,6032
- 3) Оцена 4,5079

4) Оцена 4,6508

5) Оцена 4,6825

Резултати анкетирања показују да важећи студијски програми обезбеђују остваривање образовних циљева, односно стицање задовољавајућег нивоа стручних компетенција студената, теоријског и практичног знања у струци, организационих вештина, способности за тимски рад и спремности за рад.

Студијски програм	Критеријум 1	Критеријум 2	Критеријум 3	Критеријум 4	Критеријум 5
Англистика	5,0000	4,9000	4,8000	4,8000	4,8000
Филозофија	5,0000	5,0000	4,6667	4,6667	4,6667
Историја	4,2500	4,5000	4,2500	4,5000	4,2500
Педагогија	5,0000	5,0000	5,0000	5,0000	5,0000
Психологија	4,9091	4,7273	4,5455	4,7273	4,9091
Социологија	4,1818	4,1364	4,2273	4,4091	4,4545
Српски језик и књижевност	4,9167	5,0000	4,7500	4,9167	4,9167

Процена испуњености Стандарда 4 и предлог корективних мера:

На основу анализе студијских програма на Филозофском факултету, извршене према критеријумима утврђеним Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог степена високог образовања и докторских студија, може се закључити да студијски програми испуњавају Стандард 4.

У току реализације студијских програма биће примењиване процедуре за праћење, контролу и осавремењавање студијских програма, предвиђене Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу.

Квалитет студијских програма биће процењиван помоћу квалитативних и квантитативних показатеља, утврђених Правилником. Уколико се током реализације студијских програма покаже да поједини њихови елементи умањују њихов квалитет, биће предузете одговарајуће корективне мере.

Прилози:

Прилог 10 – Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијских програма

Прилог 11 – Извештај о резултатима анкетања послодаваца дипломираних студената

Прилог 12 – Извештај о резултатима анкетања наставника и сарадника

Прилог 13 – Извештај о резултатима анкетања студената

Прилог 14 – Извештај о успеху студената

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз:

- а) квалитет плана рада,
- б) квалитет предавања и вежби,
- в) квалитет уџбеничке литературе и
- г) квалитет оцењивања.

Филозофски факултет у Нишу посвећен је сталном унапређењу квалитета наставног процеса.

А) Стандарди квалитета Плана рада

Основна сврха плана рада је да информише студенте о наставном предмету: садржини и начину рада, динамици рада, неопходној уџбеничкој литератури, као и о критеријумима и начину оцењивања.

Планови рада представљају основу за систематски и плански приступ реализацији наставног процеса. Упоредивањем планираног са оствареним обимом, структуром и начином рада на предмету, добија се јасна слика о степену испуњености циљева предмета и смерницама за унапређење квалитета наставног процеса.

План рада садржи следеће основне податке: назив предмета, називе студијског програма и врсте студија, семестар и бодовну вредност предмета изражену у ЕСПБ.

Обавезни елементи плана рада на наставном предмету су: образовни циљ, исходи образовања, предуслови за похађање наставе, садржај предмета, облици наставе, динамика извођења наставе по тематским целинама, начин оцењивања, литература, подаци о наставницима и сарадницима на наставном предмету

План рада у форми обрасца доступан је у електронском облику на Web страницама Факултета, а његова штампана верзија у Служби за наставу и студентска питања Факултета.

Предлог Плана рада на наставном предмету израђује предметни наставник са сарадницима.

Веће департмана оцењује квалитет предложених планова рада и усваја их.

Планове рада наставних предмета из своје надлежности департман шаље Наставно-научном већу на разматрање и усвајање. Наставно-научно веће усваја План рада на наставном предмету.

Усвојене планове рада продекан за наставу шаље Служби која их обједињује, штампа и дистрибуира студентима пре почетка нове академске године. Усвојени планови рада на наставним предметима објављују се на Web страницама Факултета. Настава на наставном предмету не може почети док Наставно-научно веће не усвоји план рада.

Уколико Наставно-научно веће закључи да је дошло до неоправданог одступања од плана рада на наставном предмету и тиме нанета штета студентима и Факултету, упућује се предлог декану за доношење дисциплинских мера против наставника и сарадника на том предмету.

Б) Стандарди квалитета предавања и вежби

Наставник је дужан да предавања на наставном предмету изводи у свему према Плану рада који је усвојило Наставно-научно веће пре почетка наставе.

Наставник и сарадник су дужни да вежбе на наставном предмету изводе у свему према Плану рада који је усвојило Наставно-научно веће пре почетка наставе.

Садржај вежби мора бити компатибилан са садржајем предавања тако да омогући боље разумевање наставне материје коју покрива предмет, лакше савладавање градива и ефикасније припремање испита.

Стандарди понашања наставника и сарадника према студентима дефинисани су Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу (члан 6, тачка 5.5)

Контрола квалитета предавања и вежби укључује контролу одржавања предавања и вежби према Плану рада, контролу садржаја предавања и вежби, и контролу објективности оцењивања знања.

В) Стандарди квалитета уџбеничке литературе

Квалитет наставног процеса одређен је и квалитетом уџбеничке литературе:

а) за потребе наставног процеса, односно предавања и вежби студената: интерни уџбеник који је првенствено намењен студентима Факултета и који у потпуности или у највећој мери покрива наставни програм; екстерни уџбеник који се користи када не постоји одговарајући интерни уџбеник; монографије, практикуми, зборници радова и друге публикације.

б) за потребе провере знања студената: збирке тестова, збирке испитних питања и др.

Факултет обезбеђује уџбеничку литературу (у даљем тексту: уџбеник) набавком и публиковањем наставног и испитног материјала.

Начин прибављања, оцењивања и одобравања рукописа, као и њихово штампање и дистрибуција уређују се Правилником о издавачкој делатности Факултета.

Рукописи су резултат рада наставника и сарадника Факултета.

Литература која се користи у наставном процесу на Факултету може бити основни уџбеник, помоћни уџбеник, скрипта и монографија.

Основни уџбеник обухвата садржај предмета утврђеног наставним планом и програмом одговарајућег студијског програма. Аутори основних уџбеника могу бити само наставници.

Помоћни уџбеник је збирка задатака, практикум и др. којима се доприноси остваривању наставног плана и програма.

Скрипта су ауторизована предавања које се, по правилу, издају у случају када не постоји одговарајући основни уџбеник.

Монографија је научна расправа чијим се текстом критички представља развој и домет научних достигнућа у одређеној научној области или неком њеном делу из домена основне делатности Факултета.

Наставник је дужан да користи уџбеник који је предвиђен наставним планом и програмом, а који је доступан студентима у оквиру фонда Библиотеке Факултета, Универзитетске библиотеке или се може набавити кроз продајну мрежу уџбеника.

Графички изглед стране основног текста уџбеника Факултета одређен је Правилником о издавачкој делатности.

Просечни обим наставног материјала по часу предавања не сме бити већи од 10 страна текста основног уџбеника.

У случају да се наставна материја налази у више уџбеника, укупан број страница по часу из тих уџбеника не сме да прелази 10 страница.

Када уџбеник који се користи као извор наставног и испитног материјала има већи обим од обима утврђеног стандардима, наставник је дужан да у Плану рада прецизно наведе делове (поглавља, странице) уџбеника који представљају наставни и испитни материјал.

Садржај уџбеника мора бити такав да је користан за савладавање наставне материје и припремање испита, актуелан и у складу са савременим достигнућима науке и струке.

Наставна материја мора бити изложена тако да буде јасна и разумљива студентима.

Наставна материја мора бити логично структурирана. Делови, поглавља или друге целине морају бити заокружене и повезане, а њихов редослед логичан.

Пожељно је да уџбеник на крају сваког поглавља садржи резиме, питања и кратке задатке намењене самооцењивању студената.

Начин писања мора бити академски са неутралним стилем излагања.

Уџбеник не сме садржати ставове који дисквалификују и/или омаловажавају друштвене групе, расу, пол или нацију.

Факултет обезбеђује и унапређује квалитет уџбеника кроз континуирану контролу квалитета наставног и испитног материјала која обухвата контролу квалитета садржаја, контролу квалитета текста, контролу обима текста и контролу графичког изгледа рукописа.

Контролу квалитета текста врши рецензентска комисија коју именује Наставно-научно веће.

Наставно-научно веће доноси одлуку о прихватању позитивне рецензије.

Одлуку о одобравању рукописа за штампу доноси Уредник публикација, по претходно прибављеном одобрењу Декана Факултета.

Уредника публикација именује Декан Факултета.

Наставници су дужни да у Плану рада прецизно наведу све изворе наставног и испитног материјала поштујући стандарде обима наставног и испитног материјала.

Приликом усвајања планова рада на предметима из своје надлежности, веће департмана проверава да ли је обим текста предвиђен на наставном предмету у складу са стандардом обима наставног и испитног материјала. Уколико се утврди да је на неком предмету предвиђени обим наставног материјала већи од стандардом прописаног, веће департмана је обавезно да захтева од наставника да обим наставне и испитне материје прилагоди стандардима квалитета уџбеника на Факултету. За случај да наставник не поступи по захтеву већа департмана, управник департмана о томе писменим путем обавештава продекана за наставу.

Уколико се наставник током наставног процеса не придржава обима наставне и испитне материје који је утврђен Планом рада на наставном предмету, студенти могу поднети пријаву продекану за наставу и студенту продекану.

Продекан за наставу проверава наводе студената и, ако су тачни, позива наставника да своје захтеве студентима у погледу наставног материјала усклади са Планом рада на наставном предмету. Уколико наставник одбије или пропусти да то учини, продекан за наставу даје предлог декану да се против наставника предузму одговарајуће дисциплинске мере, у складу са законом.

Факултет врши периодично анкетирање студената у циљу утврђивања квалитета наставног процеса. Саставни део анкете јесу и питања о квалитету и обиму наставног или испитног материјала.

Комисија идентификује уџбенике које су студенти оценили просечном оценом нижом од 2.5 (на скали од 1 до 5), а наставницима који их користе и њиховим департманима упућује захтев у погледу унапређења квалитета тих уџбеника.

У складу са Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу, Комисија за контролу квалитета је спровела анкетирање студената, наставника, сарадника и осталих запослених на Факултету.

Резултати анкета дати су у табелама:

1) Вредновање наставног процеса на департманима анкетирањем наставника и сарадника:

Ред.бр.	Питање	Оцена
1.	Колико сте задовољни уредношћу похађања предавања	3,9643
2.	Колико сте задовољни уредношћу похађања вежби	4,1148
3.	Колико сте задовољни консултацијама са студентима	4,1940
4.	Оцените колико се наставници и сарадници придржавају распореда часова	4,3729

2) Вредновањем наставног процеса анкетирањем студената

Департман	Оцена
Англистика	3,9936
Филозофија	4,2311
Историја	3,7266
Новинарство	4,0941

Педагогија	3,9622
Психологија	3,8314
Руски језик и књижевност	3,9539
Социологија	3,7293
Српски језик и књижевност	3,8288
Укупно	3,9082

3) Вредновање Издавачке делатности анкетирањем запослених

Ред.бр.	Питање	Оцена
1.	Оцените рад главног и одговорног уредника Издавачке јединице Факултета	4,2500
2.	Оцените рад Издавачке јединице Факултета	4,2097
3.	Оцените финансијску подршку Факултета Издавачкој делатности	3,8793

Резултати анкетирања студената, које је спроведено у складу са Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, показало је да су студенти у великој мери задовољни квалитетом наставе, карактеристикама предмета, извођењем наставе и предиспитним обавезама.

Резултати анкетирања наставника и сарадника показују да су наставници и сарадници задовољни уредношћу похађања предавања и вежби и консултација са студентима.

Резултати анкетирања запослених о Издавачкој делатности Факултета показују да су запослени задовољни радом главног и одговорног уредника, Издавачке јединице Факултета и финансијском подршком Факултета издавачкој делатности.

Процена испуњености Стандарда 5 и предлог корективних мера:

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у прилогу може се закључити да је на Филозофском факултету испуњен Стандард 5.

Нови студијски програми, нови режим студија, правила о праћењу и оцењивању успеха студената у предиспитним активностима и друга правила у погледу извођења наставе, пружају предуслове за задовољавајући квалитет наставе и већи успех студената у студирању.

Факултет ће у наредном периоду обезбедити да се стриктно примењују правила о обезбеђењу квалитета наставе, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета, и предузимање корективних мера, у складу са Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу.

Факултет ће наставити да пружа организовану подршку наставницима и сарадницима ради унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада и адекватно праћење рада студената и оцењивање њихових знања и вештина.

Прилози:

Прилог 15 – Правилник о режиму основних и дипломских академским студијама

Прилог 16 – Правилник о докторским студијама

Прилог 17 – Правилник о начину полагања и оцењивања на испиту

Прилог 18 – Правилник о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета

Прилог 19 – Извештај о резултатима анкета, са анкетним упитницима

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Филозофски факултет је Одлуком Министарства науке Републике Србије, број 021-01-61/25, од 19.02.2007. на основу Закона о научноистраживачкој делатности, акредитован као државни факултет у области друштвено - хуманистичких наука.

Филозофски факултет у Нишу од самог оснивања организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно повезује и остварује јединство образовне, научно-истраживачке и стручне делатности. На тај начин, Факултет доприноси решавању актуелних друштвених проблема, развоју науке и научног стваралаштва, унапређивању образовања и струке, остваривању принципа учења током читавог живота, развоју и усавршавању научног подмлатка, укључивању студената у научно-истраживачки рад, промовисању Факултета као националног и регионалног центра основних, развојних и примењених истраживања у области друштвено-хуманистичких наука, повезивању Факултета са другим научним институцијама у земљи и у иностранству ради размене знања и искустава и рада на заједничким пројектима, те стварању бољих материјалних услова за рад и развој Факултета.

Научноистраживачки рад Факултета одвија се у оквиру: Центра за филозофска истраживања, Центра за историјска истраживања, Центра за социолошка истраживања, Центра за психолошка истраживања, Центар за педагошка истраживања, Центра за истраживање српског језика и књижевности, Центра за истраживање енглеског језика и књижевности, Центра за истраживање и руског језика и књижевности и Центра за истраживање новинарства. Стручни орган је Наставно-научно веће, а њихова овлашћења регулисана су Законом о научноистраживачкој делатности и Статутом факултета.

Током 36 година континуираног рада Факултет је, самостално или у сарадњи са другим установама у земљи и иностранству, реализовао низ научно-истраживачких пројеката, који су дали значајан допринос развоју друштвено – хуманистичких наука.

Наставници и сарадници Факултета тренутно су укључени у 11 пројеката; Факултет реализује самостално 2 пројекта, а наставници и сарадници Факултета су укључени у још 9 пројеката. Све пројекте финансира Министарство науке.

Факултет годишње организује у просеку 8 скупова, на различитим Департаментама, а од којих највећи број има карактер научних скупова националног значаја и скупова са међународним учешћем. Радови са ових скупова публиковани су у зборницима радова, што је омогућило дисеминацију научног знања и идеја.

На Филозофском факултету објављују се Годишњаци на департаментама за: Психологију, Социологију, Англистику и Српски језик и књижевност.

Квалитет научно-истраживачког рада наставника и сарадника Факултета остварује се: обезбеђивањем услова за научно-истраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научно-истраживачког рада наставника и сарадника, и утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научно- истраживачком раду.

Факултет води развојну политику научно-истраживачког и стручног рада и систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника.

Факултет усваја Програм научно-истраживачког рада, а на предлог центара за: филозофска истраживања, историјска истраживања, социолошка истраживања, психолошка истраживања, педагошка истраживања, истраживања српског језика и књижевности, истраживања енглеског језика и књижевности, истраживања руског језика и књижевности и за истраживања новинарства. Факултет усваја и издавачки план јединице за издавачку делатност Филозофског факултета. Ови документи усклађени су са стратешким циљем Факултета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Факултет подстиче и стимулише научноистраживачки и стручни рад и научну продукцију наставника и сарадника, настојећи да обезбеди литературу, приступ базама података, рачунарску и другу

опрему, неопходне дозволе за емпиријска истраживања, информације о конкурсима, помоћ у припреми пројектне документације и др. Центри за научно истраживачки рад организују семинаре, курсеве, радионице и друге облике едукације младих научних истраживача у области методологије истраживања.

Објављивање научних публикација остварује се у оквиру Издавачке јединице Факултета, чија је делатност уређена Правилником о издавачкој делатности. Годишњи издавачки план усваја Наставно-научно веће на предлог главног и одговорног уредника Издавачке јединице. Издавачка јединица подноси годишњи извештај Научно-наставном већу Факултета. Факултет континуирано прати и вреднује резултате научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника разматрањем извештаја наставника и сарадника и утврђивањем научне и стручне компетенције наставника и сарадника. Наставници и сарадници подnose извештаје о годишњем научноистраживачком раду већима департмана на основу чега се формира годишњи извештај о резултатима научно истраживачке делатности на Факултету.

Факултет се стара да се научно-истраживачки рад одвија у складу са принципима добре научне праксе. Факултет се придржава Етичког кодекса Универзитета у Нишу којим су утврђени етички стандарди у обављању научно-истраживачке делатности на Факултетима, облици недозвољених понашања у научно-истраживачком раду, санкције и академске мере у случају недозвољеног понашања, као и поступак у коме се оне изричу.

Научно-истраживачки рад на Факултету обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе, која подразумева да се научна истраживања спроводе у складу са најновијим научним достигнућима, да се радови других аутора коректно цитирају, да се резултати истраживања презентују на начин који обезбеђује њихову проверу и да се критичност и егзактност, као битне карактеристике научног рада, примењују у свим фазама научно-истраживачког рада. Сви наставници и сарадници дужни су да поштују принципе добре научно-истраживачке праксе, а Факултет је дужан да младе сараднике упозна са принципима добре научне праксе одмах по заснивању радног односа.

На Факултету се посебна пажња придаје раду са младим научним истраживачима. Млади научни истраживачи на пројектима имају право на перманентну помоћ старијих истраживача, а њихов рад у оквиру научних пројеката јасно је одређен у погледу предмета, очекиваних резултата и рокова.

Факултет подстиче стручни рад наставника и сарадника. У досадашњем периоду организован је низ стручних семинара и обука. Факултет у оквиру своје делатности може реализовати програме образовања током читавог живота за иновацију знања и стручно образовање и усавршавање кадрова, ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад. Под иновацијом знања подразумева се организовање курсева, као и укључивање полазника у програмске садржаје основних студија у циљу стицања одређених знања. По завршетку курса, односно наставе, кандидат полаже испите предвиђене наставним планом и програмом, након чега му факултет издаје уверење. Наставни план и програм утврђује Наставно-научно веће факултета, на предлог већа департмана. Услови, начин и поступак реализације програма одређују се правилником који доноси Наставнонаучно веће Факултета.

Процена испуњености Стандарда 6 и предлог корективних мера:

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научно-истраживачког рада, закључује се да је на Филозофском факултету испуњен Стандард 6.

У наредном периоду потребно је повећати број наставника и сарадника који учествују у пројектима које финансира Министарство науке РС.

Потребно је унапредити сарадњу са домаћим и страним научно-истраживачким установама ради реализације заједничких пројеката.

Од посебне важности је веће подстицање наставника и сарадника за веће учествовање у конкурсима за међународне пројекте и пружање помоћи у изради пројектне документације.

У наредном периоду, Факултет ће стриктно примењивати све поступке и инструменте за обезбеђење квалитета научно-истраживачког и стручног рада, предвиђене Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета. Уколико се оцени да њихова примена не даје очекиване ефекте, биће потребно да они буду иновирани.

Прилози:

Прилог 20 – Одлука Министарства науке Републике Србије о акредитацији Филозофског факултета као државног факултета у области друштвено- хуманистичких наука - право за обављање научно-истраживачке делатности

Прилог 21 – Статут Факултета

Прилог 22 – Правилник о издавачкој делатности

Прилог 23 – Програм научноистраживачког рада

Прилог 24 – Извештај о научноистраживачким резултатима наставика и сарадника за 2007. годину

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета дефинисани су стандарди квалитета наставника и сарадника Факултета: висока оспособљеност за наставни и научно-истраживачки и стручни рад, мотивисаност за максимални допринос развоју науке и научног стваралаштва, способност интегрисања нових научних знања у наставни процес, морални квалитети који служе за узор студентима и др. Од наставника и сарадника очекује се: да у комуникацији са студентима буду коректни, праведни и објективни, да испољавају спремност на сарадњу и пружање помоћи у раду, доследни су у поштовању договорених правила, да разумеју потребе студената, изразе емпатију и релаксирају узнемиравајуће ситуације, да својим укупним радом и деловањем доприносе изградњи савременог друштва, које свој развој заснива на знању као једној од основних компаративних предности.

Већина наставника и сарадника Факултета оспособљена је за: примену савремених наставних метода, организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената и коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су на Интернет страници Факултета, а Књига наставника је саставни део прилога у документацији за акредитацију студијских програма.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се поштовањем законских и других прописа о избору наставника и сарадника, који су садржани у Закону о високом образовању Републике Србије, Статуту Универзитета у Нишу, Статуту Филозофског факултета, Правилнику о условима, начину и поступку избора у звање наставника Филозофског факултета у Нишу, који је усклађен са Препорукама Националног савета за високо образовање од 4. маја 2007. године. Приликом избора кандидата у звање наставника, Факултет посебно вреднује: резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

Обезбеђење и унапређење квалитета наставника и сарадника представља сталну активност Факултета која се остварује: вођењем адекватне кадровске политике, дефинисањем критеријума за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника, систематским праћењем и подстицањем наставног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника, подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких компетентности наставника и сарадника, перманентним научним и стручним усавршавањем наставника и сарадника.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије, информисања наставника и сарадника о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката, одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Факултета финансира се из средстава Факултета, у складу са Финансијским планом Факултета. Квалитет педагошког рада наставника и сарадника Факултета је на задовољавајућем нивоу, што потврђују резултати анкетања студената. Квалитет педагошког рада наставника и сарадника студенти су оцењивали помоћу 30 индикатора.

Анализа података из анкетних упитника који се односе на поједине аспекте педагошког рада наставника и сарадника показује да су студенти најзадовољнији коректношћу професора, а најмање задовољни квалитетом вредновања предиспитних активности, при чему су обе оцене између 3.8 и 4.6. Студенти су такође веома задовољни квалитетом и редовношћу извођења наставе.

Резултати анкетања показују да су укупне оцене педагошког рада наставника и сарадника по департаментима прилично уједначене; Факултет је својим актима детаљно регулисао начин праћења и вредновања квалитета педагошког рада наставника и сарадника, укључујући и периодичну студентску анкету и предвидео је корективне мере за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

Према потреби, Факултет организује обуке за унапређење педагошких и дидактичко-методичке компетенције својих наставника и сарадника. У делу овог извештаја који се односи на квалитет наставног процеса наведени су подаци о активностима на унапређивању педагошких способности наставника и сарадника.

Процена испуњености Стандарда 7 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет у Нишу испуњава Стандард 7.

Факултет ће и даље водити адекватну кадровску политику и доследно примењивати критеријуме за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима, перманентно пратити и подстицати наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника. Већа пажња биће посвећена промовисању научних резултата наставника и сарадника у научној и стручној јавности.

Ради унапређивања кадрове политике Факултет ће имати у виду број и профил наставника и сарадника који могу квалитетно реализовати постојеће студијске програме и научноистраживачки рад. У том смислу, ће бити узети у обзир:

- а) оптимално радно оптерећење наставника и сарадника,
- б) планирана напредовања наставника и сарадника,
- в) планирана одсуства наставника и сарадника ради научног и стручног усавршавања.

Вођењем дугорочне кадрове политике Факултет ће обезбедити:

- а) континуирани развој као образовне и научне институције,
- б) континуирано усавршавање наставника и сарадника,
- в) довољан број квалитетних наставника и сарадника,
- г) оптималну кадровску структуру наставног кадра,
- д) оптималну старосну структуру наставног кадра,
- ђ) стварање научног подмлатка кроз добру селекцију младих кадрова.

Прилози:

Прилог 25 – Правилник о условима, начину и поступку избора у звање наставника Филозофског факултета у Нишу

Прилог 26 – Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника

Прилог 27 – Књига наставника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандарди селекције студената за упис на факултет

Квалитет студената обезбеђује се поступком селекције пријављених кандидата за упис на прву годину студија на департманима Факултета. Начин селекције студената за упис на прву и све наредне године је унапред прописан и регулисан општим актима Факултета.

При селекцији за упис на поједине студијске програме који се реализују на Факултету вреднују се резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на пријемном испиту, односно на испиту за проверу посебних способности пријављених кандидата. Факултет је дужан да унапред објави, на сајту или у форми штампаног информатора, у чему се састоји пријемни испит и како се бодују поједини сегменти, као и претходни успех кандидата. За пријављене кандидате Факултет организује припремну наставу из одговарајућих предмета на департманима.

На предлог Наставно-научног већа Факултета, Сенат Универзитета у Нишу доноси одлуку о расписивању конкурса за упис на студије, који, поред осталог, садржи услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса и начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед.

Статутом Факултета предвиђено је да се редослед кандидата за упис у прву годину основних академских студија утврђује на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту. Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља је Универзитету, а Универзитет сачињава јединствену ранг листу пријављених кандидата. Право на упис стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру одобреног броја за упис. Редослед кандидата за упис у прву годину дипломских академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама, а редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и дипломским академским студијама и остварених научних резултата, на начин предвиђен Правилником о докторским студијама.

Факултет обезбеђује равноправност и једнаке могућности студентима и забрањује и спречава сваки вид дискриминације по било ком основу (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем и др.). Статутом Факултета изричито је прописано да студент има право на различитост и заштиту од дискриминације. На Факултету је наставни процес организован на начин који свим студентима пружа једнаке могућности, што подразумева обезбеђивање адекватних услова студирања за студенте са сензорним или моторичким инвалидитетом и уважавање разлика међу студентима. Студенти са инвалидитетом су у пуној мери укључени у све облике наставног рада и студентског организовања.

Факултет редовно издаје Информатор, који садржи све потребне информације о упису на Факултет и огледне тестове за пријемни испит. Информатор се објављује и на Интернет страници Факултета. Факултет припрема и Водич за студенте, који је доступан у електронској верзији на Интернет страници факултета. Водич садржи информације о режиму студија, правима и обавезама студената и сл. Издавањем ових публикација и објављивањем информација на Интернет страници Факултета, Факултет обезбеђује да сви студенти буду информисани о свим питањима везаним за студије, као и о организацији и раду Факултета и његових органа и служби, систему обезбеђења квалитета, резултатима самовредновања и др.

Стандарди оцењивања студената

После доношења Закона о високом образовању, Факултет је својим актима регулисао оцењивање студената у испуњавању предиспитних обавеза и на испиту.

Приликом оцењивања студената наставници су дужни да се придржавају следећих стандарда: оцењивање мора бити објективно, оцењивање мора бити континуирано и тако организовано да подстиче рад студената, наставник се током оцењивања мора придржавати јасних и унапред познатих критеријума

који су садржани у програму рада на наставном предмету, критеријуми за оцењивање предиспитних обавеза студената, односно завршног испита морају бити уједначени, провере знања студената током наставе и на завршном испиту морају се реализовати у унапред одређеним терминима, садржаним у програму рада на наставном предмету, студенти имају право на увид у резултате писмених облика провере знања, студенти имају право на образложење испитног резултата, наставник не сме вршити дискриминацију приликом оцењивања нити по једном основу (по полу, националној припадности и др.).

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита, студент може остварити максимално 100 поена, при чему најмање 30, а највише 70 поена морају бити предвиђени за предиспитне обавезе. Студијским програмом утврђује се тачна сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на завршном испиту.

Наставник и сарадник су дужни да континуирано прате и оцењују рад студената током наставе кроз испуњење њихових предиспитних обавеза: учешће у раду на часу: савладавање испитне материје, учешће у дискусијама, учешће у изради и анализи задатака и слично, индивидуални рад ван часа: пројекат, семинарски рад, домаћи задатак и слично, групни рад ван часа: групни пројекат, групни семинарски рад, презентација и сл.

Савладавање испитне материје током наставе оцењује се провером знања кроз усмено пропитивање или тестирање, односно израду задатака. Провера знања студената може се обавити једном или више пута у току наставе.

Укупан број поена студента добија се као збир остварених поена по свакој предиспитној обавези.

Поступци за обезбеђење квалитета оцењивања студената

Обезбеђење и унапређење квалитета оцењивања остварује се редовном контролом квалитета оцењивања и подизањем нивоа квалитета оцењивања када је испод минималног дозвољеног нивоа.

Контрола квалитета оцењивања укључује: контролу садржаја (елемената) оцењивања и контролу резултата оцењивања.

Контрола садржаја и метода оцењивања спроводи се: контролом програма рада на наставном предмету, путем анкетања студената.

Наставник је дужан да при састављању програма рада на наставном предмету који предаје предвиди елементе оцењивања студената.

Веће департмана не може да усвоји план рада на наставном предмету и настава не може да почне уколико План не садржи елементе и методе оцењивања студената.

Анонимна анкета студената спроводи се два пута годишње: за јесењи семестар и пролећни семестар.

Анкетом студената оцењују се:

- а) реализација садржаја и метода оцењивања предвиђених програмом рада,
- б) квалитет оцењивања на наставном предмету, за сваког наставника и сарадника појединачно.

Обраду резултата анкете студената врши Служба за наставу и студентска питања. Анализу резултата анкете врше продекан за наставу и Комисија за контролу квалитета и о томе писаним извештајем обавештавају одговарајуће департмане ради предузимања корективних мера.

Контрола резултата оцењивања спроводи се посебно за јесењи и пролећни семестар.

Служба саставља извештај о укупним оценама студената по предметима и наставницима. Извештај садржи: укупан број студената уписаних на наставном предмету, број студената који су положили предмет у одређеним роковима, број студената који су одустали од полагања, дистрибуцију оцена и просечну оцену студената на наставном предмету, дистрибуцију оцена и просечну оцену студената по години студија.

Служба доставља продекану за наставу комплетан извештај о резултатима оцењивања, а департманима извештај о резултатима оцењивања предмета из састава департмана.

Управници департмана обавештавају департмане о резултатима оцењивања, организују дискусију о предметима на којима је пролазност мања од 50% (ванстандардна пролазност) и заједнички договарају

мере за унапређивање резултата оцењивања. овде треба спецификовати шта значи пролазност испод 50%. Да ли то значи да за годину дана мање од 50% студената положи испит или да у неком року мање од 50% положи или да у просеку мање од 50% студената положи по року. Предлажемо да се гледа који проценат студената који су једне године слушали предмет, тај предмет и положи те године, а не колика је пролазност у било ком конкретном року. Ако се оцењивање предиспитних обавеза спроводи како ваља, логично је да ће, процентуално гледано, у првом року након одслушаног предмета пролазност бити огромна, а после веома ниска (кад су већ положили сви осим мањег броја најслабијих студената који нису испуњавали предиспитне обавезе).

Управници департмана достављају продекану за наставу извештаје о резултатима оцењивања, узроцима ванстандардне пролазности и мерама које су договорене за њихово унапређивање.

Декан, продекан за наставу, управник надлежног департмана и представник студената (Студентског парламента) разматрају поднете извештаје о могућим узроцима слабе пролазности студената и предложеним мерама за побољшање резултата оцењивања.

Декан и продекан за наставу подносе извештај Наставно-научном већу о резултатима и квалитету оцењивања по годинама студија за све студијске програме.

На седници Наставно-научног већа разматра се и усваја извештај о резултатима и квалитету оцењивања и мерама за унапређење квалитета оцењивања.

Продекан за наставу и управник надлежног департмана брину о спровођењу утврђених мера за унапређење квалитета оцењивања.

Уколико наставници на чијим предметима постоји ванстандардна пролазност студената одбију да спроводе мере за унапређење квалитета оцењивања које је донело Наставно-научно веће, декан Факултета на предлог продекана за наставу доноси одговарајућу одлуку у складу са Законом и општим актима Факултета.

Све активности из претходних ставова морају се завршити до краја текућег семестра за претходни семестар.

Стандарди квалитета Семинарског рада

Семинарски рад представља вид предиспитних обавеза и реализује се током трајања наставног процеса.

Циљеви израде семинарског рада су:

а) упознавање студента са одређеном облашћу наставног предмета кроз детаљнију разраду једне теме из те области,

б) припрема студента за писање самосталних радова, као што су стручни рад, научни рад, завршни рад, дипломски рад и сл.

Семинарски рад се, по правилу, односи на проблематику која је у директној вези са програмом наставног предмета.

Тема семинарског рада може бити теоријски или практичан проблем уочен у литератури или пракси.

Писање семинарског рада подразумева прикупљање, критичку обраду и презентацију знања из литературе и праксе релевантних за тему рада.

Семинарски рад може бити самосталан и групни.

Групни семинарски рад реализује група студената која се, по правилу, састоји од три до пет студената.

Студент бира тему семинарског рада у договору са наставником или сарадником.

Самосталне семинарске радове излажу студенти појединачно, док групне излаже представник групе студената. Финална презентација семинарског рада је јавна и представља део наставних активности.

Израда и одбрана семинарског рада као предиспитна обавеза мора се завршити пре коначног испита. Оцена добијена за семинарски рад учествује у формирању коначне оцене предмета студента.

Семинарски рад треба, по правилу, да садржи насловну страну, садржај, увод, текст, закључак и литературу.

На почетку семестра обавеза наставника је да упознају студенте са листом самосталних и групних семинарских радова који се могу радити у оквиру наставног предмета.

Листа семинарских радова садржи назив и текст задатка семинарског рада, односно одговарајуће образложење.

План и детаљи реализације семинарског рада утврђују се у договору са наставником.

Након завршетка писања семинарског рада један примерак рада предаје се предметном наставнику.

Уколико наставник има примедбе на рад или уколико оцени да рад не задовољава, студент има обавезу да рад допуни, унапреди или поправи.

Стандарди квалитета дипломског рада

Дипломске академске студије завршавају се израдом дипломског рада и његовом јавном одбраном у складу са студијским програмом.

Циљеви израде дипломског рада су: верификација да је студент овладао знањима и стекао компетенције потребне за самосталан рад у одређеној научној или стручној области, упознавање студента са одређеном облашћу научне или стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из те области, оспособљавање студента за самосталан истраживачки рад у одређеној области.

Тема дипломског рада може бити: теоријски проблем, практичан проблем уочен у литератури или пракси.

Тема дипломског рада може бити обрађена на два начина:

а) прикупљањем, обрадом и презентацијом научних и стручних знања из литературе релевантних за тему рада,

б) решавањем конкретног научног или стручног проблема применом знања стеченог обрадом одговарајуће литературе.

Дипломски рад мора бити урађен у складу са Упутством за израду дипломских радова које је дефинисано Правилником о начину и условима полагања испита.

Студент бира тему код наставника код кога жели да ради дипломски рад.

Студент и наставник се договарају око теме дипломског рада. Студент у сарадњи са наставником саставља нацрт дипломског рада и предаје га Већу департмана на одобравање.

Веће департмана утврђује тему дипломског рада, одобрава нацрт дипломског рада и именује наставника који руководи израдом дипломског рада. По правилу, то је наставник који је предложио тему за дипломски рад. Веће именује и трочлану комисију за оцену и одбрану дипломског рада-

Након завршетка рада, студент један примерак рада предаје наставнику.

Наставник је дужан да у року од две недеље прегледа рад и укаже студенту на недостатке уколико их има.

Студент отклања уочене евентуалне недостатке и завршава рад.

Дипломски рад и пријаву одбране дипломског рада студент предаје Служби за студентску евиденцију, чиме формално пријављује одбрану рада.

Термин одбране утврђује се тако да рок за одбрану не може бити краћи од три дана нити дужи од три недеље од дана предаје дипломског рада.

Дипломе другог степена - мастер додељују се студентима који:

а) могу да примене своје знање, разумевање и способност за решавање проблема у новим и непознатим окружењима у склопу ширег (мултидисциплинарног) контекста повезаног са облашћу студија,

б) имају способност да интегришу знања и схватају сложене идеје, те да формирају суд и у случају непотпуних или ограничених информација,

в) имају способност за учење које ће им бити потребно да би наставили даље студирање на начин који ће у великој мери бити аутономан.

Дипломе другог степена додељују се студентима који су урадили дипломски рад и одбранили дипломски испит. Међусобне обавезе и права студената и наставника уређују се на следећи начин:

Стандарди професионалног понашања наставника према студентима, као и стандарди везани за праћења рада и оцењивања знања студената, предвиђени су Етичким кодексом Универзитета у Нишу и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.

Факултет је обезбедио систематско праћење и проверу пролазности студената, по предметима, програмима, годинама и предузимање корективних мера у случају сувише ниске или високе пролазности или других неправилности у оцењивању, које се утврђене Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.

Према налогу Комисије за самовредновање Факултета, Служба за наставу и студентска питања урадила је Извештај о пролазности студената Филозофског факултета на испитима. Извештај о пролазности студената по департаментама дат је у прилогу.

Комисија за квалитет је разматрала податке о успеху студената у студирању и пролазност на испитима и констатовала да успех студената није на задовољавајућем нивоу, иако постоји благи тренд побољшања, да су узроци таквог стања веома комплексни (режим студија, могућност уписивања године са заосталим испитима, преоптерећеност студената градивом, немотивисаност студената, превисоки критеријум на испиту из појединих предмета и др.) и да је неопходно наставити са редовном анализом стања, пратити тренд успеха студената на испитима и примењивати све мере предвиђене Правилником о квалитету, које обезбеђују објективно оцењивање студената (полагање пред комисијом, полагање путем теста) и примену савремених метода и технике оцењивања студената.

Процена испуњености Стандарда 8 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет у Нишу испуњава Стандард 8.

Факултет ће настојати да мотивише што већи број средњошколаца који су са одличним успехом завршили школу да упишу основне академске студије, како би обезбедио да студенти имају задовољавајући ниво претходних знања.

У наредном периоду Факултет ће за наставнике и сараднике организовати обуку за примену новоуспостављеног система праћења рада и оцењивања знања студената, као и обуку за примену савремених метода оцењивања.

Факултет ће припремити сву неопходну документацију како би се на унификован начин евидентирао успех студената у испуњавању предиспитних обавеза и подаци учинили транспарентним и доступним студентима који ће уписати нове студијске програме.

Факултет ће припремити посебан програм допунске наставе, намењен студентима који су апсолвирани током последњих пет година, а још увек нису дипломирали, како би их мотивисао и помогао им да окончају студије.

Факултет до сада није реализовао студијске програме за које тражи акредитацију, али је анализа успеха студената који студирају по старом наставном програму показала да на појединим предметима пролазност на испиту није на задовољавајућем нивоу. Један од могућних узрока је преобиман наставни програм тих предмета, што их чини тешким за студенте. Међутим, део узрока везан је и за критеријум оцењивања, који није прилагођен просечном нивоу знања студената. Факултет ће и даље предузимати мере да се уочени недостаци у дистрибуцији оцена отклањају.

У наредном периоду посебна пажња биће посвећена вредновању исхода учења; периодично ће се прикупљати подаци о нивоу стручних компетенција, што ће омогућити да се благовремено утврди која знања и вештине студијски програм не развија у довољној мери и коју врсту интервенција треба предузимати.

Прилози:

Прилог 28 – Текст конкурса за упис у прву годину основних студија за шк. 2007/2008.

Прилог 29 – Кодекс професионалне етике Универзитета у Нишу

Прилог 30 – Информатор 2008/09

Прилог 31 – Извештај о успеху студената на испитима у шк. 2005/2006. и 2006/2007. години.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса утврђивањем стандарда квалитета и поступака за обезбеђење квалитета, укључујући и подстицајне и корективне мере.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета предвиђени су стандарди квалитета рада Библиотеке Факултета.

Библиотека Факултета је организациона јединица општенаучног типа из образовно-научне делатности са карактеристикама информативно-референтног центра. Библиотека представља важну научноистраживачку јединицу, и од користи је не само наставницима, сарадницима и студентима нашег Факултета, него и стручњацима из других установа у граду и региону.

Филозофски факултет има заједничку библиотеку за све департмане, корисне површине 60+59 квм. Библиотека поседује литературу из области филозофије, психологије, социологије, педагогије, историје, новинарства, српског језика и књижевности, енглеског језика, англоамеричке књижевности и културе и руског језика и књижевности.

Библиотека има електронски каталог урађен у програму ISIS који задовољава све библиотечке стандарде.

У саставу Библиотеке је и читаоница намењена студентима основних, дипломских и докторских студија, корисне површине 59 квм, са 40 места.

Библиотека располаже одговарајућим фондом књига из области друштвених и хуманистичких наука и сродних дисциплина као што су: уџбеници, монографска дела и периодичне публикације (научних и стручних часописа), такође поседује и збирку магистарских и докторских теза одбрањених на Факултету у Нишу.

Број библиотечких јединица на Филозофском факултету дат је у следећој табели:

Р.Б.		број
1.	Књиге на српском језику	15 667
2.	Књиге на страним језицима	14 313
3.	Књиге на језицима националних мањина	417
Укупно		30 397
4.	Монографије на српском језику	5 841
5.	Монографије на страним језицима	1 601
6.	Монографије на језицима националних мањина	13
Укупно		7 455
7.	Часописи на српском језику	5 755
8.	Часописи на страним језицима	3 471
9.	Часописи на језицима националних мањина	
Укупно		9 226
10.	Уџбеници на српском језику	3 605
11.	Уџбеници на страним језицима	2 281
12.	Уџбеници на језицима националних мањина	
Укупно		5 886
Укупно библиотечких јединица		52 964

Факултет обезбеђује коришћење богатог библиотечког материјала студентима, наставницима, сарадницима и ненаставном особљу (корисници).

Стручни послови у библиотеци обављају се у складу са стандардима Народне библиотеке Србије.

Библиотека сарађује са другим библиотекама и информационим центрима у земљи и иностранству у погледу размене информација, набавке публикација, образовања библиотекара и корисника, као и изградње јединственог библиотечког система Србије.

Организација и рад Библиотеке уређени су Статутом Факултета и Правилником о систематизацији послова.

Делатност Библиотеке огледа се кроз следеће активности: набавка и обрада књига, монографских и периодичних публикација, смештај књига, заштита и умножавање библиотечке грађе, евиденција циркулације, информативно-реферална делатност, међубиблиотечка позајмица, пропагандна делатност, праћење развоја библиотечке делатности, закона и стандарда, праћење развоја информатичке технологије и аутоматизације библиотечког пословања, предлагање мера за унапређење рада Библиотеке кроз измене и надоградњу организације и библиотечког информационог система, одржавање локалне библиотечке рачунарске мреже и обука радника за коришћење информатичких технологија.

Један од главних задатака Библиотеке је повећање библиотечког фонда. Факултет годишњим Финансијским планом утврђује висину финансијских средстава која су намењена увећању библиотечког фонда.

Библиотека набавља књиге домаћих и страних издавача према потребама студијских програма, као и домаће часописе. Страни часописи су куповани до 1990. године, а од 2003. године користе се у електронској форми преко сервиса КоБСОН. На располагању је преко 10. 000 наслова часописа из области друштвених и филолошких наука. Преко овог и других интернет сервиса наши корисници имају приступ и књигама у електронској форми.

Факултет обезбеђује оптималну набавку и издавање публикација у складу са потребама својих корисника, а у границама расположивих финансијских средстава.

Факултет такође набавља публикације куповином, разменом са другим високошколским установама или поклоном. Библиотечки фондови могу бити увећани поклонима појединаца и институција из земље и иностранства.

Када је Факултет издавач уџбеника, 5 примерака се доставља Библиотеци Факултета у складу са Правилником о издавачкој делатности Факултета.

Библиотека у свом раду примењује најновије светске и домаће библиотечке стандарде и правила коришћењем одговарајућих хардверских и софтверских ресурса.

Библиотека послује у складу са законским прописима о библиотечкој делатности.

Библиотека је укључена у Академску мрежу Србије.

Библиотека издаје периодичне билтене (у електронском облику, објављивањем на Web страницама Факултета) којима информише кориснике о новим библиотечким јединицама.

За коришћење библиотечког материјала, али и свих осталих услуга библиотеке, корисник мора бити регистрован.

Сви облици библиотечког фонда могу се користити у просторијама Библиотеке.

Приручна литература (енциклопедије, речници, лексикони), књиге које су библиотечки примерак, као и часописи и књиге од посебног интереса користе се само у читаоници Библиотеке. Део фонда за потребе наставног процеса (уџбеници, монографије, публикације у више примерака, итд.) може се користити и ван Библиотеке према одговарајућим прописима.

Радам Библиотеке руководи шеф Библиотеке. У Библиотеци су запослени библиотекари и кљижничар. Број, врста и степен стручне спреме запослених у складу су са важећим стандардима и Правилником о систематизацији.

Сви библиотечки радници су обучени за коришћење основних информатичких технологија и рад са библиотечким (електронским) базама података.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета је дефинисано да се обезбеђење и унапређење квалитета рада Библиотеке остварује: редовном контролом квалитета рада, редовним побољшањем квалитета библиотечког фонда, редовним праћењем развоја библиотечке делатности, иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових информатичких технологија.

Редовна контрола рада Библиотеке остварује се анкетирањем корисника и анализом резултата анкете. Анкетним листовима се вреднују: организација рада Библиотеке, структура библиотечког материјала, његова расположивост и доступност, као и професионалност особља Библиотеке.

Побољшање квалитета библиотечког фонда заснива се на уважавању захтева корисника. Да би реализовала тај циљ Библиотека прати текуће потребе за научном и стручном литературом и информацијама за потребе наставног и научног процеса, ради на побољшању аутоматизације библиотечких каталога, ради на дигитализацији класичних извора информација, у сарадњи са Издавачком јединицом Факултета ради на припреми и реализацији сопствених класичних и електронских публикација (помоћни уџбеници, уџбеници, монографије, зборници радова и др), унапређује хардверске и софтверске ресурсе за претраживање и коришћење класичних и електронских извора информација, ради на развоју виртуалне библиотеке у оквиру пројекта Виртуалне библиотеке Србије.

Библиотека прати развој библиотечке делатности у Србији и свету и брине о сопственом стручном и технолошком развоју. Њен крајњи циљ је трансформисање класичне библиотеке у савремени информациони мултимедијални центар који је кадровски, организационо и технички оспособљен да може да испуни све захтеве наставног и научноистраживачких процеса на Факултету.

Анкетирање студената, као корисника Библиотеке, вршено је на основу 3 критеријума. Анализа анкета дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
У библиотеци постоје све публикације из литературе за предмете са овог програма.	3,1714
Све књиге и друге публикације које представљају обавезну литературу могу се увек наћи у библиотеци (увек су доступне и могу се позајмити).	3,1256
Особље библиотеке је спремно да ми пружи помоћ у проналажењу потребних књига.	4,1099

Анализа резултата анкетирања студената показују да су студенти задовољни опремљеношћу Библиотеке литературом, а посебно радом особља Библиотеке.

Анкетирање запослених, као корисника Библиотеке, вршено је на основу 9 критеријума. Анализа анкета дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
1. Оцените однос особља према студентима	4,6522
2. Оцените однос особља према наставницима и осталим запосленима	4,7750
2. Оцените радно време	4,5750
3. Оцените стручност особља и оспособљеност за рад	4,6962
4. Оцените услове за рад у Библиотеци и читаоници	3,5714
5. Оцените начин извештавања о набавци литературе	3,9730
6. Оцените време за реализацију набавке литературе	4,1571
7. Оцените обезбеђеност Библиотеке литературом	3,7342
6. Оцените опремљеност службе простором и опремом	3,3947

Анализе резултата анкете запослених показују да су запослени веома задовољни условима рада и опремљеношћу Библиотеке, а посебно стручношћу и односом особља према корисницима.

Стандарди квалитета рада Рачунарског центра

Рачунарски центар је помоћна јединица за реализацију научно-наставног процеса на Факултету.

Рачунарски центар обезбеђује квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже Факултета као дела Академске мреже Србије.

Рачунарски центар обезбеђује коришћење локалне мреже, приступ Интернету и e-mail сервис свим регистрованим корисницима из реда студената, наставника, сарадника и ненаставног особља.

Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су Статутом Факултета.

Делатност Рачунарског центра огледа се кроз следеће активности: администрирање и ажурирање Интернет презентације Факултета, администрирање локалне мреже, текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса, праћење развоја информационах и комуникационих технологија, закона и стандарда, побољшање дизајна Web страница Факултета, дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на Web страницама Факултета, развој нових сервиса (пуна администрација испитних активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго), унапређење постојећих софтверских и хардверских решења, предлагање мера за унапређење рада локалне рачунарске мреже, вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и набавке лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Факултет годишњим Финансијским планом утврђује висину финансијских средстава намењених развоју Рачунарског центра и унапређењу локалне мреже. Рачунарски центар у оквиру одобрених финансијских средстава утврђује годишњи план набавке који између осталог укључује: број и врсту нове рачунарске и комуникационе опреме, број и врсту софтверских пакета који ће бити коришћени у настави, за материјално-финансијско пословање, за вођење послова студентске евиденције, за рад индивидуалних корисника, за научноистраживачки рад и друго, број и врсту књига, монографија и других публикација из области рачунарства, претплату за часописе из области информатике и др.

Рачунарски центар у свом раду примењује најновија светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење одговарајућих хардверских и софтверских ресурса, односно нових информационах и комуникационих технологија.

Факултет има приступ Интернету и део је локалне и Академске мреже Србије. Рачунарски центар у оквиру своје информативне делатности пружа помоћ корисницима у налажењу свих врста научних и стручних информација везаних за рачунарски хардвер и софтвер и решавању проблема заштите од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Особе ангазоване у раду Рачунарског центра су компетентне за пружање услуга корисницима локалне рачунарске мреже. Њихов број, врста и степен стручне спреме испуњавају важеће стандарде и Правилник о систематизацији радних места на Филозофском факултету у Нишу.

Сви радници Рачунарског центра обучени су за коришћење савремених информационах технологија и поједине сегменте администрирања локалне мреже Факултета.

Обезбеђење и унапређење квалитета рада Рачунарског центра остварује се редовном контролом квалитета рада, радом на побољшању квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационах и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационах и комуникационих технологија.

Редовна контрола рада Рачунарског центра остварује се анкетирањем корисника и анализом резултата анкете.

Анкетним листовима се вреднују организација рада Рачунарског центра, квалитет рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као професионалност особа које су ангазоване у раду Рачунарског центра.

Рачунарски центар прати развој и имплементације информационах и комуникационих технологија у Србији и свету и брине о сопственом стручном и технолошком развоју. Његов крајњи циљ је трансформисање Рачунарског центра у савремени информациони центар који је кадровски, организационо и технички оспособљен да може да испуни све захтеве наставног и научноистраживачких процеса на Факултету.

Анкетирање студената, као корисника Рачунарског центра, вршено је на основу 4 критеријума. Анализа анкета дала је следеће резултате:

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Критеријум	Оцена
Сви рачунари у рачунарској учионици су увек исправни и у употребљивом стању.	3,3134
Службеници Рачунског центра одмах реагују на притужбе и отклањају проблеме у функционисању рачунара (овде не спадају наставници/сарадници).	3,6125
Пристап интернету функционише све време.	3,7177
Рачунарски програми чије је коришћење предвиђено студијским програмима постоје и раде на свим рачунарима у рачунарској учионици.	3,6952

Анализа резултата анкетања студената показују да су студенти задовољни условима рада и опремљеношћу Рачунарског центра, а посебно приступом интернету.

Анкетања запослених, као корисника Рачунарског центра, вршено је на основу 6 критеријума. Анализа анкета дала је следеће резултате:

	Критеријум	Оцена
1.	Однос особља према корисницима	3,8734
2.	Радно време са странкама	3,9041
3.	Оцените стручност особља и оспособљеност за рад	4,0822
4.	Оцените ажурност обављања послова у домену Центра	3,5342
5.	Оцените тачност добијених информација	4,0725
6.	Оцените опремљеност службе простором и опремом	4,0000

Анализе анкете запослених дају уједначене резултате и показују да су запослени веома задовољни условима рада и опремљеношћу Рачунарског центра, као и стручношћу и односом особља према корисницима.

Процена испуњености Стандарда 9 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет у Нишу испуњава Стандард 9.

Факултет ће мотивисати наставнике да припреме што више едукативног материјала у електронском облику (видео-презентације, модели тестова, задаци за решавање, изводи из књига и сл.) и учине их доступним студентима преко сајта Факултета.

Наставници и сарадници биће подстакнути да у комуникацији са студентима у већој мери користе савремену комуникациону технологију, укључујући и развијање web форума.

Факултет ће омогућити студентима да заврше напредне обуке за коришћење одговарајућих програмских пакета (SPSS, Excel и сл.).

Факултет ће повећати број образовних и других установа и организација са којима врши размену публикација, како би библиотечки фонд био што богатији.

Факултет ће, у складу са финансијским могућностима, улагати у библиотечки фонд и осавременјавати рачунарску и комуникациону опрему.

Прилози:

Прилог 32 – Правилник о учбеницима

Прилог 33 – Попис библиографских јединица - извод из Књиге инвентара

Прилог 34 – Правилник о издавачкој делатности

Прилог 35 – Билтен приновљених књига

Прилог 36 – Извештај о резултатима анкете, са анкетним упитницима

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Стандарди квалитета управљања

Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом утврђени су Статутом Факултета, у складу са законом.

Послови са потребном квалификационом структуром запослених за утврђену делатност Факултета организују се и извршавају у оквиру унутрашњих организационих целина.

Организационе јединице из образовно-научне делатности су: департмани, катедре, центар за стране језике, лекторати, центри за научноистраживачки рад, лабораторије, рачунарски центар, Библиотека, Издавачка јединица.

За обављање управно-правних, административно-техничких, финансијско-материјалних, помоћно-техничких и других послова из делокруга рада Факултета организује се Секретаријат Факултета са следећим стручним службама: Служба за опште и правне послове, Служба за наставу и студентска питања, Финансијска служба, Техничка служба.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се Правилником о раду, у складу са Законом о раду и Колективним уговором, и доступни су јавности. Ради заснивања радног односа са ненаставним радницима, Факултет је утврдио прецизне критеријуме за избор. Ради пријема најквалитетнијих кадрова, Факултет објављује оглас или јавни позив, а за спровођење процеса избора кандидата пријављених на оглас, односно на јавни позив, формира се комисија. По закључивању уговора о раду, запослени се уводи у посао. Сваки запослени на Факултету има свој персонални досије, у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, евентуалним дисциплинским мерама и др.

Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у Правилнику о раду и у уговорима о раду и доследно се примењују.

Предвиђене су, такође, и корективне мере за отклањање узрока некавалитетног рада запослених у службама (надзор над радом запосленог, мере због повреде радне дужности и радне дисциплине и слично)

Организационе јединице и стручни органи Факултета, њихова организациона структура и делокруг рада, као и начин њихове координације и контрола рада, утврђени су Статутом Факултета и Правилником о систематизацији радних места на Факултету.

Факултетом управља Савет Факултета, који је конституисан у складу са законом, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета, а који одлучује у складу са својом надлежношћу. Пословником о раду Савета Факултета уређује се сазивање седница, начин рада, доношење одлука и др.

Орган пословођења Факултета је декан. Декан Факултета представља, заступа, организује и непосредно руководи радом Факултета, у складу са Законом и Статутом Факултета.

Декан Факултета одговоран је за функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета рада у свим областима обезбеђења и унапређења квалитета. Декан сагласно својим овлашћењима именује три продекана који обављају послове које им повери из своје надлежности и то за следеће области: наставу, научноистраживачки рад и међународну сарадњу и за финансије.

Пословођење мора бити у функцији остваривања Стратегије развоја Факултета, Стратегије управљања квалитетом и у складу са Програмом рада Факултета, односно са програмима рада департмана и служби.

Декан и продекани, као и остала лица са извршном одговорношћу, своју опредељеност за успостављање, примену и унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз: јасно утврђену политику развоја Факултета, усклађену са визијом и мисијом Факултета, дефинисање мерљивих циљева и утврђивање индикатора њиховог остваривања, јасну опредељеност ка потпуном задовољењу захтева корисника услуга, кроз периодично испитивање система за обезбеђење квалитета ради повећања његове ефективности и ефикасности.

Декан, продекани и Секретар Факултета, у складу са Стратегијом развоја Факултета и Стратегијом управљања квалитетом, израђују нацрт програма рада Факултета.

Програм рада Факултета обједињује годишње програме рада департмана Факултета и служби.

Приликом израде Програма рада и Финансијског плана, анализирају се унутрашње и спољашње предности, слабости, могућности и ризици, при чему је процес планирања заснован на систематично прикупљеним подацима и адекватној анализи.

Програм рада и Финансијски план усваја Савет Факултета.

Квалитет управљања обезбеђује се: редовним оцењивањем квалитета рада органа пословођења, систематским праћењем и контролом рада запослених у службама Факултета, као и предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима.

Факултет обезбеђује редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада органа пословођења и шефова служби.

На крају академске године шефови служби подnose секретару Факултета годишњи извештај о раду службе у коме сумирају резултате рада, евидентирају тешкоће и слабости у раду службе и предлажу мере за њихово превазилажење.

Секретар разматра извештаје шефова служби и на основу њих подноси годишњи извештај о свом раду и раду Секретаријата. У извештају се даје оцена квалитета рада, сумирају остварени резултати, тешкоће и слабости у раду Секретаријата и предлажу мере за њихово превазилажење.

Рад органа пословођења, управљања и служби Факултета оцењују наставници, сарадници, ненаставни радници и студенти Факултета путем анонимног анкетирања.

Анкетирање студената, као корисника Службе за наставу и студентска питања, вршено је на основу 4 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Пријава испита, упис године, овера семестра и сличне активности се спроводе без проблема и у разумном року.	4,3002
У студентској служби је могуће добити потребна документа у разумном року.	4,1923
Савети које добијам од особља студентске службе из области њихове надлежности су добри, потпуни и адекватни.	3,7811
Распореди полагања испита су добро направљени и објављују се на време.	2,9073

Анализа резултата анкетирања студената показује да су студенти посебно задовољни пружањем услуга у Служби за наставу и студентска питања, као и ажурношћу запослених, а нешто мање задовољни рапоредом полагања испита.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем рада управљачких структура Факултета и департмана, вршено је на основу 20 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Рад декана	3,9868
Рад продекана за наставу	3,9726
Рад продекана за финансије	3,8592
Рад продекана за науку	4,1286
Рад секретара Факултета	3,5890

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Рад шефа Финансијске службе	3,9870
Рад шефа Службе за наставу и студентска питања	4,4444
Рад шефа Рачунског центра	3,6914
Рад шефа Библиотеке	4,6914
Рад шефа Техничке службе	3,9286
Рад управника Департмана за Филозофију	4,0294
Рад управника Департмана за историју	4,0000
Рад управника Департмана за Социологију	3,6857
Рад управника Департмана за Психологију	4,0732
Рад управника Департмана за Педагогију	4,0278
Рад управника Департмана за Српски језик и књижевност	3,8857
Рад управника Департмана за Англистику	4,0541
Рад управника Департмана за руски језик и књижевност	3,5000
Рад управника Департмана за Новинарство	3,4412
Рад управника Центра за стране језике	3,9687

Анализа резултата анкетања запослених показују да запослени углавном високо вреднују рад органа пословођења, управника департмана и шефова служби Факултета.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем рада органа управљања, стручних тела и комисија Факултета, вршено је на основу 4 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Савет Факултета	3,9400
Изборно веће Факултета	3,6719
Наставно-научно веће Факултета	3,8644
Колегијум Факултета	3,7955

Анализа резултата анкетања запослених показују да запослени углавном високо вреднују рад рада органа управљања, стручних тела и комисија Факултета.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем рада Службе за наставу и студентска питања, вршено је на основу 6 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Оцените однос особља према студентима и наставницима	4,3247
Оцените стручност особља и оспособљеност за рад	4,1392
Оцените радно време за рад са студентима	4,0435
Оцените ажурност услуга	4,3143
Оцените тачност података издатих на захтев	4,6167
Оцените опремљеност службе простором и опремом	3,8551

Анализа резултата анкетања запослених показују да су запослени задовољни пружањем услуга у Служби за наставу и студентска питања, као и ажурношћу запослених.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем рада Финансијске службе, вршено је на основу 6 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Однос особља према корисницима	3,8293
Радно време са странкама	4,0779
Оцените ажурност исплата, путних налога и друго	4,0500
Оцените тачност добијених информација	4,3289
Оцените стручност особља и оспособљеност за рад	4,1618
Оцените опремљеност службе простором и опремом	3,9697

Анализа резултата анкетања запослених показују да су запослени задовољни пружањем услуга у Финансијској служби, као и ажурношћу запослених.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем рада Службе за опште и правне послове, вршено је на основу 6 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Однос особља према корисницима	4,2250
Радно време са странкама	4,1818
Оцените стручност особља и оспособљеност за рад	4,1842
Оцените ажурност и квалитет дистрибуције пошилики	4,3000
Оцените тачност добијених информација	4,2973
Оцените опремљеност службе простором и опремом	3,7077

Анализа резултата анкетања запослених показују да су запослени веома задовољни пружањем услуга у Служби за опште и правне послове, као и ажурношћу запослених.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем рада Техничке службе, вршено је на основу 9 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Однос особља према студентима	4,0678
Однос особља према запосленима	4,0779
Оцените стручност особља и оспособљеност за рад	4,1029
Оцените опремљеност службе простором и опремом	3,8070
Оцените ажурност рада	3,8143
Општа хигијена Факултета	3,5063
Хигијена санитарних чворова	3,0385
Хигијена учионица и лабораторија	3,7949
Хигијена кабинета и канцеларија	3,8333

Анализа резултата анкетања запослених показују да су запослени углавном задовољни пружањем услуга Техничке службе, док су нешто мање задовољни хигијеном санитарних чворова.

Процена испуњености Стандарда 10 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет испуњава Стандард 10.

Факултет ће перманентно пратити и евалуирати примену поступака за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке, предвиђених Правилником о квалитету и другим општим актима Факултета и, ако буде потребно, усавршавати их и даље развијати.

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Факултет ће и даље наставити да побољшава услове рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.

Факултет ће наставити да унапређује професионалне компетенције ненаставних радника.

Прилози:

Прилог 37 – Правилник о систематизацији радних места

Прилог 38 – Извештај о резултатима анкете, са анкетним упитницима

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме Факултета одређен је величином простора и обимом опреме, адекватном структуром простора и опреме и степеном техничке функционалности и расположивости.

Факултет поседује одговарајући простор и опрему који задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Осим тога, Факултет поседује одговарајући простор и опрему који обезбеђују квалитетно извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог и другог степена као и на докторским академским студијама, а што је у складу са потребама наставног процеса и бројем студената.

Факултет обезбеђује запосленима и студентима неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама за потребе научно-образовног процеса.

Р.б.	Објекат	Површина м2	адреса
1.	Зграда Факултета	5.200	Ниш, Ћирила и Методија бр. 2
2.	Зграда Деканата	170	Ниш, Ћирила и Методија бр. 2
3.	Службени стан	33	Ниш, Булевар Немањића бр. 10/69
4.	Службени стан	40	Ниш, ул. Чарнојевића бр. 10/76
5.	Службени стан	40	Ниш, ул Париске Комуне бр. 4/8
6.	Зграда Електротехничке школе „Никола Тесла“	2.000	Ниш, Александра Медведева 18
	Укупно:	7.483	

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Факултет користи:

- 2 амфитеатра површине 263 и 157 квм са укупно 397 места.
- 21 учионицу са укупно 976 места,
- 43 функционално опремљена кабинета,
- Библиотеку укупне површине од 119 квм,
- Читаоницу за студенте укупне површине 59 квм, са 40 места
- Рачунарска учионица, укупне површине 54 квм, са 30 места,
- Студентски клуб, укупне површине 102 квм, са 80 места,
- Бифе од 25 квм са 40 места,
- Три просторије за рад студентских организација и Студентског парламента.
- 29 просторија за рад факултетских служби.

Иако Факултет задовољава стандарде квалитета у погледу простора, који су дефинисани правилима о акредитацији, у погледу квадратуре предвиђене стандардима по студенту, Факултет је бележио одређени недостатак. У циљу превазилажења недостатка предузете су мере да се просторни капацитети Факултета повећају. Током текуће године, закупљен је потребни простор у ЕТШ „Никола Тесла“ у Нишу (2.000 квм) чиме је задовољен и овај стандард у погледу простора.

Детаљна спецификација простора дата је у прилогу.

Факултет располаже са укупно 134 савремена рачунара, 8 видео пројектора, 50 штампача, 3 скенера, 9 лап топова, 5 телевизора и 1 омниполиграфом и осталом пратећом опремом.

Детаљна спецификација опреме садржана је у Инвентару опреме.

Укупно 30 рачунара намењено је искључиво студентима. Сваки кабинет добио је на коришћење компјутер одговарајуће конфигурације. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и компјутерском опремом и у раду користе адекватне софтвере.

Квалитет простора и опреме Факултета обезбеђује се доследном применом законских правила и утврђених стандарда и поступака за одржавање простора и опреме, односно набавку опреме и потрошног материјала, усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса у складу са бројем студената и одговарајућим стандардима, анкетањем студената и запослених о квалитету простора и опреме, праћењем и контролом квалитета рада одговарајућих служби одржавања простора и опреме, предузимањем корективних мера ради ефикаснијег одржавања простора и опреме.

Факултет прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.

Расположиви простор и опрема обезбеђују квалитетно извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог степена, другог степена и докторским академским студијама.

Поједине слушаонице су опремљене аудио-визуелним средствима за извођење савремених мултимедијалних видова наставе.

На Факултету је инсталирана локална рачунарска мрежа (LAN) реализована савременом технологијом и са карактеристикама униформности, јединствености, скаларности и транспарентности. Локална мрежа Факултета чини део јединственог информационог система ЈУНИС преко кога је повезан на Универзитетску мрежу, односно Академску мрежу Србије. Интернет конекција је такође обезбеђена преко ЈУНИС-а.

Опремљена је савремена рачунарска учионица за наставне потребе као и за потребе истраживачког рада на Факултету. Преко Академске мреже свим студентима и запосленима на Факултету омогућен је непрекидан приступ интернету.

За потребе појединих департмана постоје одговарајуће лабораторије у којима се изводи део наставе и одвија научно-истраживачки рад.

Обезбеђене су функционалне просторије за рад Студентског парламента, студентских организација, Студентског клуба и осталих облика студентског организовања (друштвене, културне и забавне манифестације).

Факултет редовно и квалитетно одржава простор и опрему неопходне за несметано обављање своје делатности.

Факултет, ради обезбеђења несметаног функционисања електронске и друге опреме, развија процедуре за њихово редовно одржавање и редовно сервисирање. Посебним поступцима Факултет обезбеђује рационалну набавку и употребу потрошног материјала.

Факултет обезбеђује осавремењивање опреме према плановима набавке опреме, у складу са Финансијским планом.

Анкетирање студената у вези са вредновањем квалитета простора и опреме вршено је на основу 9 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
За обављање наставе су нам распоредом додељене учионице адекватне величине и опремљености	2,7241
Просторије у којима радимо су адекватно осветљене	4,1490
У просторијама у којима радимо има довољно места за све студенте	3,1221
Просторије у којима радимо су адекватно технички опремљене	2,7206
Просторије у којима радимо су чисте	4,0924
Остале просторије Факултета које користе студенти су чисте (тоалети, ходници, читаонице, библиотека, рачунски центар)...	3,2880
Сви рачунари у рачунарској учионици су увек исправни и у употребљивом стању	3,3134
Приступ интернету функционише све време	3,7177
Рачунарски програми чије је коришћење предвиђено студијским програмима постоје и раде на свим рачунарима у рачунарској учионици	3,6952

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Анкетирање студената показало је да су они углавном задовољни квалитетом простора и опреме, изражавајући истовремено и захтев за побољшањем квалитета величине и опремљености слушаоница.

Анкетирање запослених у вези са вредновањем квалитета простора и опреме вршено је на основу 6 критеријума. Анализа анкете дала је следеће резултате:

Критеријум	Оцена
Има довољно простора за одржавање наставе (учионице, лабораторије)	2,6992
Наставни простор је опремљен наставним средствима и савременом рачунарском опремом	3,6515
Техничко-технолошка опремљеност Факултета за научна истраживања и израду дипломских, магистарских и докторских радова	3,6525
Оцените унутрашњи изглед Факултета	3,3485
Оцените спољашњи изглед Факултета	3,3333
Оцените снабдевеност Факултета опремом за информационе технологије, интернет и друго	3,9231

Анкетирање запослених показало је да су они углавном задовољни квалитетом простора и опреме, изражавајући истовремено и захтев за повећањем капацитета Факултета у слушаоничком и лабораторијском простору.

Процена испуњености Стандарда 11 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет испуњава Стандард 11.

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Филозофски факултет у Нишу поседује одговарајући простор у погледу обима и структуре, тако да задовољава стандарде за акредитацију високошколских установа, који важе у погледу простора.

Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме.

Планирано је опремање учионица адекватним озвучењем, као и нова климатизација свих просторија на Факултету, при чему ће проиоритет имати учионички простор.

Прилози:

Прилог 39 – Извод из катастра

Прилог 40 – Деобни биланс са ПМФ у Нишу

Прилог 41 – Уговор о закупу простора у ЕТШ „Никола Тесла“

Прилог 42 – Преглед простора

Прилог 43 – Попис опреме - извод из Књиге инвентара

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања Факултета подразумева квалитет извора финансирања, финансијско планирање, систем интерне контроле и транспарентност коришћења финансијских средстава.

Факултет стиче средства за обављање регистроване делатности из следећих извора: средства која обезбеђује оснивач, школарине, пружањем услуга трећим лицима, научно-истраживачким радом запослених, остали извори (поклони, донације, спонзорства др).

Средства за обављање делатности Факултета, у складу са законом, обезбеђују се из буџета Републике Србије и сопствених прихода факултета.

Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава у циљу обезбеђивања финансијске стабилности и ликвидности у дужем периоду.

Савет Факултета усваја годишњи Финансијски план.

Средства која Факултет остварује утврђују се и распоређују Финансијским планом.

Средства која Факултет стиче од школарине, односно пружања услуга трећим лицима користе се према годишњем програму рада Факултета за следеће намене: трошкове пословања, зараде запослених у складу са законом и колективним уговором, набавку и одржавање опреме, обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе, научно и стручно усавршавање наставника и сарадника, подстицање развоја наставног подмлатка, рад са даровитим студентима, међународну сарадњу, изворе информација и информационе системе, и друге намене у складу са законом.

Средства остварена по основу прихода од рада на научноистраживачким пројектима, пројектима и уговорима о реализацији едукативних програма, истраживања, консултанских услуга, комерцијалних и других услуга расподељују се у складу са Финансијским планом Факултета.

За све трансакције рачуна прихода и расхода, рачуна финансијских средстава и обавеза и рачуна финансирања, као и управљања државном имовином успоставља се систем интерне контроле.

За веродостојност, тачност и потпуност рачуноводствених исправа одговорно је лице које је одређено да саставља рачуноводствене исправе, што потврђује својим потписом, на рачуноводственој исправи.

Интерну контролу рачуноводствених исправа врши лице које је одређено да контролише рачуноводствене исправе (декан или продекан за финансије) у погледу правног основа, настале пословне промене и наменског коришћења средстава, односно преузимања обавеза.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина коришћења финансијских средстава.

Факултет општим актом, у складу са законом, уређује начин доношења и извршавања финансијских одлука.

Квалитет финансирања остварује се доследним поштовањем правила и прописа о припреми, разматрању и усвајању Финансијског плана и других аката из области финансијског пословања, доследном контролом распоређивања и коришћења финансијских средстава, спречавањем ненаменског или нерационалног трошења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера и акција у складу са законом и Статутом Факултета.

За реализације Финансијског плана који доноси Савет Факултета задужен је декан Факултета који у складу са позитивним прописима и Статутом Факултета обавља послове из своје надлежности.

Декан је наредбодавац за извршење Финансијског плана Факултета.

Механизми контроле извршења Финансијског плана утврђени су Законом и Статутом Факултета.

Процена испуњености Стандарда 12 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет испуњава Стандард 12.

С обзиром да средства са којима Република као оснивач и власник Факултета, преко Министарства финансија и Министарства просвете, учествује у укупном финансирању Факултета, а

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

посебно у финансирању текућих материјалних трошкова, нису довољна и не обезбеђују жељено и очекивано унапређење услова рада Факултета, Факултет ће наставити да указује на овај проблем.

Прилози:

Прилог 44 – Одлука Савета Факултета о усвајању Извештаја о пословању у 2007. години

Прилог 45 – Одлука Савета Факултета о усвајању Финансијског плана за 2008. годину

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Факултет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења и унапређења квалитета укључивањем студената у процес одлучивања на Факултету, односно у процес евалуације наставног процеса и свих субјеката који учествују у његовој реализацији.

Улога студената у тим процесима остварује се радом Студентског парламента, учешћем студентских представника у органима Факултета (Савет Факултета, студент продекан), учешћем студентских представника у раду Наставно-научног већа када су на дневном реду питања од интереса за студенте, учешћем студентских представника у раду органа за обезбеђење квалитета (Комисија за контролу квалитета и Комисија за самоевалуацију), што је дефинисано Статутом Факултета.

Студентски парламент учествује у поступку самовредновања Факултета, у складу са општим актом који доноси Наставно-научно веће, разматра питања у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, врши анализу ефикасности студирања, и подстиче научно-истраживачки рад студената.

Факултет је дужан да у поступку самовредновања спроведе поступке за утврђивање ставова и мишљења студената. Факултет обезбеђује студентима да на одговарајући начин (непосредним учешћем у раду органа Факултета, анкетаирањем) дају мишљење о стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује и унапређује квалитет Факултета.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се кроз оцену квалитативних показатеља студијских програма, односно наставника и сарадника који учествују у реализацији тог програма, утврђивање квалитета наставног процеса, квалитета и обима наставног и испитног материјала, контролу садржаја и метода предавања и вежби, вредновање квалитета оцењивања на наставном предмету, за сваког наставника и сарадника појединачно, вредновање односа наставника и сарадника према студентима, вредновање квалитета учбеника, вредновање организације рада Библиотеке, као и професионалности особља Библиотеке; вредновање организације рада Рачунског центра, квалитета рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као и кроз професионалност особа које су ангажоване у раду Рачунског центра, вредновање квалитета простора и опреме, итд.

Факултет је дужан да обезбеди јавност свих резултата анкетаирања студената, као и да те резултате на одговарајући начин укључи у укупну оцену самовредновања.

Факултет подстиче студенте на активно укључивање у процесе креирања, реализације, евалуације и унапређења студијских планова и програма, односно наставног процеса у целини, развој и унапређење метода оцењивања студената итд.

Процена испуњености Стандарда 13 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет испуњава Стандард 13.

У наредном периоду, на бази стечених искустава, потребно је унапредити индикаторе квалитета, сам процес анкетаирања студената, обезбедити вредновање квалитета оцењивања студената и осталих аспеката квалитета наставе и ненаставне подршке.

Факултет ће наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, уз пуну укљученост студената, студентских организација и Студентског парламента.

Факултет ће настојати да још више мотивише студенте за објективно вредновање квалитета, као и да повећава свест и знање студената о систему обезбеђења квалитета, као и потреби да својим предлозима и сугестијама допринесу његовом даљем унапређивању.

Прилози:

[Прилог 46 – Одлука о формирању Комисије за контролу квалитета](#)

[Прилог 47 – Одлука о формирању Комисије за самоевалуацију](#)

[Прилог 48 – Подаци о Студентском парламенту](#)

Стандард 14 : Систематско праћење и периодична провера квалитета

Факултет обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада свих субјеката у систему обезбеђења квалитета.

Ради обезбеђења задовољавајућег квалитета студија Факултет предузима активности праћења и оцењивања степена остваривања студијских програма, планова извођења наставе и планова рада, а у случају одступања предузима корективне мере утврђене општим актима Факултета.

Факултет континуирано прати успешност и ефикасност студирања и предузима мере утврђене општим актима Факултета за повећање успеха у студирању.

Факултет обезбеђује студентима активно учешће у поступку оцене квалитета.

Факултет обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

Факултет обезбеђује расположивост података потребних за упоређивање са одговарајућим страним високошколским установама у погледу квалитета.

Факултет обезбеђује редовне повратне информације од послодаваца, Националне службе за запошљавање и других организација о компетенцијама својих дипломираних студената.

Факултет подржава, подстиче и унапређује организовано деловање дипломираних студената академских студија, као и активности које доприносе очувању угледа Факултета и његовом даљем развоју.

Факултет спроводи поступак самовредновања ради утврђивања степена успешности у спровођењу утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, нивоа остваривања утврђених стандарда квалитета.

Факултет спроводи поступак самовредновања најмање једном у три године. Постоји могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике, студенте, Комисију за спровођење поступка акредитације, Комисију за контролу квалитета, академску и стручну јавност.

Резултате самовредновања Факултет објављује у виду публикације у штампаном или електронском облику, као и на Web страницама Факултета. Формирана је база података која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се прикупити током спровођења наредног анкетирања и примене других метода за прикупљање података.

Извештај о самовредновању усваја се на седници Наставно-научног већа Факултета. Извештај за претходни период усвојен је на седници од 25. јуна 2008.

Процена испуњености Стандарда 14 и предлог корективних мера:

Филозофски факултет испуњава Стандард 14.

Факултет ће перманентно пратити начин функционисања новоуспостављеног система обезбеђења квалитета и, ако буде потребно, вршиће потребне иновације у погледу индикатора квалитета, метода прикупљања и обраде података и др.

Факултет ће перманентно унапређивати инфраструктуру како би обезбедио редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета.

Факултет ће спровести поступак едукације заспослених и студената у области обезбеђења квалитета.

СПИСАК ПРИЛОГА

- Прилог 1 – Одлука Савета Филозофског факултета у Нишу о усвајању предлога Стратегије обезбеђења квалитета (број 473/1-2) од 24. 12. 2007.
- Прилог 2 – Стратегија управљања квалитетом
- Прилог 3 – Одлука Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу о усвајању Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета
- Прилог 4 – Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета
- Прилог 5 – Одлука Наставно-научног већа о усвајању Предлога Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета
- Прилог 6 – Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета
- Прилог 7 – Одлука Наставно-научног већа о именовану Комисије за контролу квалитета,
- Прилог 8 – Одлука о усвајању измена и допуна Статута
- Прилог 9 – – Статут Факултета
- Прилог 10 – Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијских програма
- Прилог 11 – Извештај о резултатима анкетања послодаваца дипломираних студената
- Прилог 12 – - Извештај о резултатима анкетања наставника и сарадника
- Прилог 13 – Извештај о резултатима анкетања студената
- Прилог 14 – Извештај о успеху студената
- Прилог 15 – Правилник о режиму основних и дипломских академским студијама
- Прилог 16 – Правилник о докторским студијама
- Прилог 17 – Правилник о начину полагања и оцењивања на испиту
- Прилог 18 - Правилник о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета
- Прилог 19 – Извештај о резултатима анкета, са анкетним упитницима
- Прилог 20 – Одлука Министарства науке Републике Србије о акредитацији Филозофског факултета као државног факултета у области друштвено- хуманистичких наука - право за обављање научноистраживачке делатности
- Прилог 21 – Статут Факултета
- Прилог 22 – Правилник о издавачкој делатности
- Прилог 23 – Програм научноистраживачког рада
- Прилог 24 – Извештај о научноистраживачким резултатима наставника и сарадника за 2007. годину
- Прилог 25 – Правилник о условима, начину и поступку избора у звање наставника Филозофског факултета у Нишу
- Прилог 26 - Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника
- Прилог 27 – Књига наставника
- Прилог 28 – Текст конкурса за упис у прву годину основних студија за шк. 2007/2008.
- Прилог 29 – Кодекс професионалне етике Универзитета у Нишу
- Прилог 30 – Информатор 2008/09
- Прилог 31 – Извештај о успеху студената на испитима у шк. 2005/2006. и 2006/2007. години.
- Прилог 32 – Правилник о уџбеницима
- Прилог 33 – Попис библиографских јединица - извод из Књиге инвентара
- Прилог 34 – Правилник о издавачкој делатности
- Прилог 35 – Билтен приновљених књига
- Прилог 36 – Извештај о резултатима анкете, са анкетним упитницима
- Прилог 37 – Правилник о систематизацији радних места
- Прилог 38 – Извештај о резултатима анкете, са анкетним упитницима
- Прилог 39 – Извод из катастра
- Прилог 40 – Деобни биланс са ПМФ у Нишу

Филозофски факултет у Нишу
ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

- Прилог 41 – Уговор о закупу простора на ЕТШ „Никола Тесла“
- Прилог 42 – Преглед простора
- Прилог 43 – Попис опреме - извод из Књиге инвентара
- Прилог 44 – Одлука Савета Факултета о усвајању Извештаја о пословању у 2007. години
- Прилог 45 – Одлука Савета Факултета о усвајању Финансијског плана за 2008. годину
- Прилог 46 – Одлука о формирању Комисије за контролу квалитета
- Прилог 47 – Одлука о формирању Комисије за самоевалуацију
- Прилог 48 – Подаци о Студентском парламенту

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ
Број: 305/1-3
Датум: 25.06.2008. године

Председник Комисије за самоевалуацију

Проф. др Весна Лопичић

Декан Факултета

Проф. др Момчило Стојковић